DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIO - JUNE 27, 2007 Vol. XCVIII Nr. 124

V. Pociūno našlė prašo atnaujinti tyrimą

Viešbutis „Inturist" Breste.

Vilnius, birželio 26 d. (BNS) — Paslaptingomis aplinkybėmis Baltarusijoje žuvusio Lietuvos pulkininko ir diplomato Vytauto Pociūno našlė Liudvika Pociūnienė Generalinės prokuratūros prašo atnaujinti ikiteisminį tyrimą dėl valstybės saugumo karininko žūties. Ji taip pat viliasi, kad prokurorai ryšis pradėti ikiteisminį tyrimą dėl Lietuvai nusipelniusio V. Pociūno apšmeižimo po mirties.

„Jeigu reikalingas mano prašymas, galiu jį parašyti, tačiau manau, kad prokuratūra gali tyrimą pradėti savo iniciatyva. Tai jau ne šeimos, bet visos valstybės garbės reikalas", — sakė L. Pociūnienė.

Su prokurorų medžiaga susipažinusi L. Pociūnienė mano, kad ikiteisminio tyrimo metu Generalinė prokuratūra neatsakė į visus klausimus dėl Gardine dirbusio jos sutuoktinio žūties. Prašymą atnaujinti tyrimą prokurorams L. Pociūnienė turėtų įteikti šiomis dienomis.

Moteriai abejonių sukėlė mikropluošto tyrimo duomenys – V. Pociūno panagėse rastas mikropluoštas yra svetimo žmogaus. Buvo atliktos tragišką vakarą su karininku bendravusių asmenų ekspertizės, tačiau po jų paaiškėjo, kad rasti pėdsakai jiems nepriklauso.

„Keista, kad ekspertams net nebuvo užduotas klausimas, iš kur mikropluoštas galėjo atsirasti, — abejonėis dalijosi L. Pociūnienė. – Iš niekur pluoštas neatsiranda, galbūt jis į kažką buvo smarkiai įsikibęs, kai Vytą bandė išstumti per langą?"

Ji taip pat pabrėžė, kad ant palangės buvo rasti tik rankų pėdsakai – nei kojų, nei kitų biologinės kilmės pėdsakų nerasta.

„Labai keista, kad ant palangės nėra slydimo pėdsakų, juk žmogus negalėjo kaip paukštis išskristi, — sakė našlė. – Jeigu jis slydo, jei savaime iškrito, turėjo išlikti pėdsakai."

Prašyme atnaujinti ikiteisminį tyrimą L. Pociūnienė taip pat nurodo, kad pirštų pėdsakai buvo nagrinėjami tik identifikavimo požiūriu, tačiau jų atsiradimo aplinkybės, modeliavimas pagal slydimo pėdsakus buvo palikti nuošaly – išvis nenagrinėtas.

Pasak jos, byloje įvairių ekspertizių rezultatai nesuvesti į visumą. Baltarusijos ir Lietuvos medicinos ekspertai byloje neatsako, ar ant V. Pociūno kūno yra grumtynių pėdsakų.

„Nebūtina iš naujo važiuoti į Baltarusiją, — sakė karininko žmona. — Galima suvesti visus viešbučio kambario parametrus į kompiuterį ir padaryti modeliavimą. Jeigu tai būtų atlikta, gal daug kas paaiškėtų, o jei liktų neišaiškintų dalykų, tai nutarime nutraukti tyrimą tai ir turėtų atsispindėti."

Generalinės prokuratūros byloje yra ne tik Lietuvos prokurorų, bet ir Baltarusijos tyrėjų surinkta medžiaga. Joje – fotografijos, vaizdo įrašai, liudytojų paaiškinimai.

L. Pociūnienė tikisi, kad prokurorai pasielgs principingai ir išsiaiškins, kas ir kodėl po Lietuvai nusipelniusio karininko žūties jį šmeižė. Spaudoje buvo skelbta, kad V. Pociūnas iš devintojo aukšto iškrito, kai esą girtas ketino nusišlapinti.

„Dabar aišku, kad tai yra melas, — sakė V. Pociūno žmona. — Manyčiau, kad už mirusio žmogaus apšmeižimą Lietuvoje numatoma baudžiamoji atsakomybė. Pati prokuratūra turėtų **Nukelta į 6 psl.**

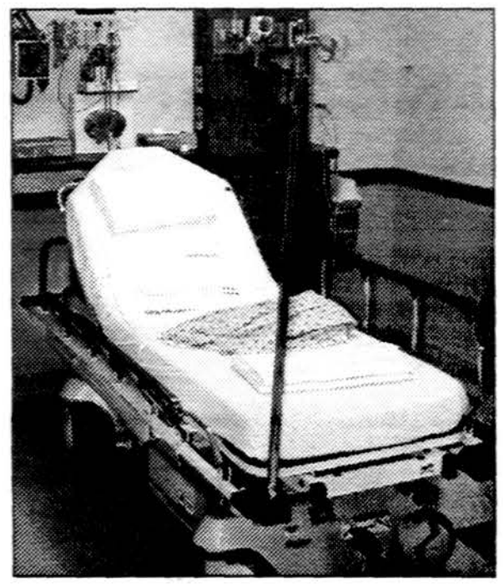

Kraujo centre trūksta kraujo.

Po Joninių šventimo Kraujo centras pristigo kraujo

Vilnius, birželio 26 d. (BNS) — Per ilgąjį Joninių savaitgalį Lietuvoje avarijose žuvo 11 žmonių, dar 8 nuskendo ir 4 sudegė gaisruose.

Vien avarijose susižalojo 97 žmonės. Sužeistųjų būta taip pat gaisruose, buityje ir t.t.

Po tokios gausybės nukentėjusiųjų Nacionalinis kraujo centras antradienį paskelbė pritrūkęs visų grupių kraujo.

Šio centro atstovė Jūratė Vaidelienė Lietuvos radijui sakė, kad jos kolegos pastebi, kad per ilguosius savaitgalius prireikia daugiau kraujo ir jo komponentų. Dažniausiai kraujo prireikia teikiant skubiąją pagalbą, nukraujavusiems **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- **Skautybės kelias. Kelionė nuo Michigan iki Mississippi upės krantų.**
- **Nejau teismų sistema išeina už visuomenės kontrolės ribų.**
- **PLC fondo finansai.**
- **Kelionė į Jeruzalę (60).**
- **Miesto panorama.**
- **Laiškai, nuomonės, komentarai.**
- **Joninės — tai vidurvasario šventė.**
- **C. M. Gruodis atminimo fondas abiturientams.**

Valiutų santykis
1 USD — 2.58 LT
1 EUR — 3.45 LT

Keičiasi grynųjų pinigų įvežimo į Europos Sąjungą tvarka

Nuo 2007 m. birželio 15 dienos keleiviai, įveždami grynuosius pinigus į Europos Sąjungos teritoriją, tame tarpe ir į Lietuvos Respubliką, iš trečiųjų šalių ar išveždami iš jos į trečiąsias šalis, privalės juos deklaruoti Grynųjų pinigų deklaracijoje pasienio muitinės poste, jeigu gabenamų pinigų vertė bus ne mažesnė kaip 10,000 eurų.

Naująją grynųjų pinigų vežimo tvarką Europos Sąjungoje nustato Europos parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005. Šis teisės aktas siekia įvesti bendrą ES mastu grynųjų pinigų judėjimo iš ir į ES tvarką.

Pagal naująsias taisykles muitinės įstaigos yra įgaliotos vykdyti asmenų ir jų bagažo kontrolę ir sulaikyti grynuosius pinigus, kurie nėra deklaruoti.

Didesnę pinigų sumą įvažiuojant į ES privalu deklaruoti.

Grynųjų pinigų deklaracijos forma lietuvių, anglų ir rusų kalbomis bei jos pildymas ir muitinis įforminimas patvirtintas Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1B – 891.

Grynųjų pinigų deklaracijos forma http://www.cust.lt/lt/article?articleID=6993.

Generalinio konsulato info.

DRAUGAS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

PERIODICALS

S53 P7 051508 GRATIS

THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-26-07

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
Medžiagą siųsti: *Aušra Jasaitytė-Petry*
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462
Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

NUO MICHIGAN EŽERO IKI MISSISSIPPI UPĖS KRANTŲ PRIE ST. PAUL, MN

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Sulaukus naujausio anūko, gimusio pernai metais gruodžio mėnesį, laukėme pavasario, kad galėtume su juo susipažinti. Jis su tėvais gyvena St. Paul priemiestyje Shoreview, Minnesota valstijoje. Nenorėjome vėl vykti pro Čikagą ir patekti į nesiliaujantį automobilių ir sunkvežimių kamštį. Dėl vykstančių kelių remontų tas kamštis ties I-94 ir I-80 keliais tęsiasi jau keliasdešimt metų!

Laukėme pavasario, kada vėl pradės kursuoti laivas tarp Luddington, MI ir Manitowoc, WI. Gegužės viduryje atsidarė laivo plaukimo sezonas. Porą dienų vėliau mes jau lipome į jį. Kartu pakrovė ir mūsų motornamiuką, vos 22 pėdų ilgio, mes jį vadiname „Baltuoju avinu". Kelionė dviems ir motornamiukui į vieną pusę kainavo 170 dol. Jaunesniems kaina padidėja keletu dolerių.

Septyniasdešimt mylių per Michigan ežerą

Luddington uostas, iš kur išplaukia „S. S. Badger", yra vos keliolika mylių į vakarus nuo Custer, MI. Prie Custer miestelio yra lietuvių skautų Rako stovykla. Tai specialiai paminiu, galvodamas, kad skautukų tėveliai, aplankę savo stovyklaujančius vaikučius, gali susigundyti į Čikagos apylinkes grįžti per Wisconsin. Norint persikelti per Michigan ežerą, reikia pasinaudoti „S. S. Badger" paslaugomis.

Laivas iš Luddington išplaukia 9 val. ryto. Po keturių valandų pasiekia Manitowoc miestelį, esantį Wisconsin valstijoje. Nors šis laivas buvo pastatytas ir nuo 1953 m. tarnavo kaip prekinių traukinių pervežimo keltas, nuo 1991 m. jis vežioja turistus ir jų susisiekimo priemones.

Jame yra įrengtos kajutės, už kurias reikia papildomai mokėti. Daugumas keleivių atranda ką veikti ir be kajučių. Yra rodomi filmukai, kitoje patalpoje televizija. Yra žaidimų kambarių vaikams ir dovanų parduotuvė. Vedami grupiniai žaidimai, bingo, dainavimas, mįslių spėjimas. Veikia du restoranėliai ir vienas baras. Galima užsisakyti pusryčius, užkandą pietums. Pusryčiai (su galimybe persivalgyti) suaugu-siems kainuoja 8.75 dol., vaikams iki 12 metų — 5.75 dol. Pietų užkanda suaugusiems vienu doleriu pigesnė. Kavos puodelis (taip vadinamas „puodelis be dugno") tik 1.50 dol. Vandens butelis — 1.75 dol.

Laivas kursuoja nuo gegužės vidurio iki spalio vidurio. Sezono pradžioje ir pabaigoje plaukiama kartą kasdien, o vasaros metu — dukart kasdien. Daugiau informacijos galima gauti telefonu: 800-841-4243 arba internete: **www.ssbadger.com**.

Pora faktų apie patį laivą. Jis yra 400 pėdų ilgio ir 59 pėdų pločio. Laivas turi du propelerius, sveriančius po 15,400 svarų. Daug lengvesni du inkarai, tik po 7,000 svarų. Plaukimo greitis yra 18 mylių į valandą. Įgulą sudaro 50-60 asmenų. Gali vežti 620 keleivių ir 180 automobilių.

Pats Luddington miestelis daugiausia verčiasi iš turizmo. Daugiau informacijos apie miestelį galima rasti internete: **www.ludington.org**. Į rytus esančiame Scotville miestelyje savo laiku veikė lietuvių katalikų parapija. Prie jos esančioje mokykloje mokytojavo lietuvaitės, šv. Kazimiero vienuolės. Apylinkėse gyveno lietuviai ūkininkai, kurie nenorėjo uždarbiauti tamsiose ir nesaugiose Pennsylvania anglies kasyklose. Iki šių dienų ten (Fountain kaimelyje) yra užsilikusi Adriulis Cheese Company, gaminanti lietuvišką sūrį, kurio galima nusipirkti ir Čikagos apylinkėse.

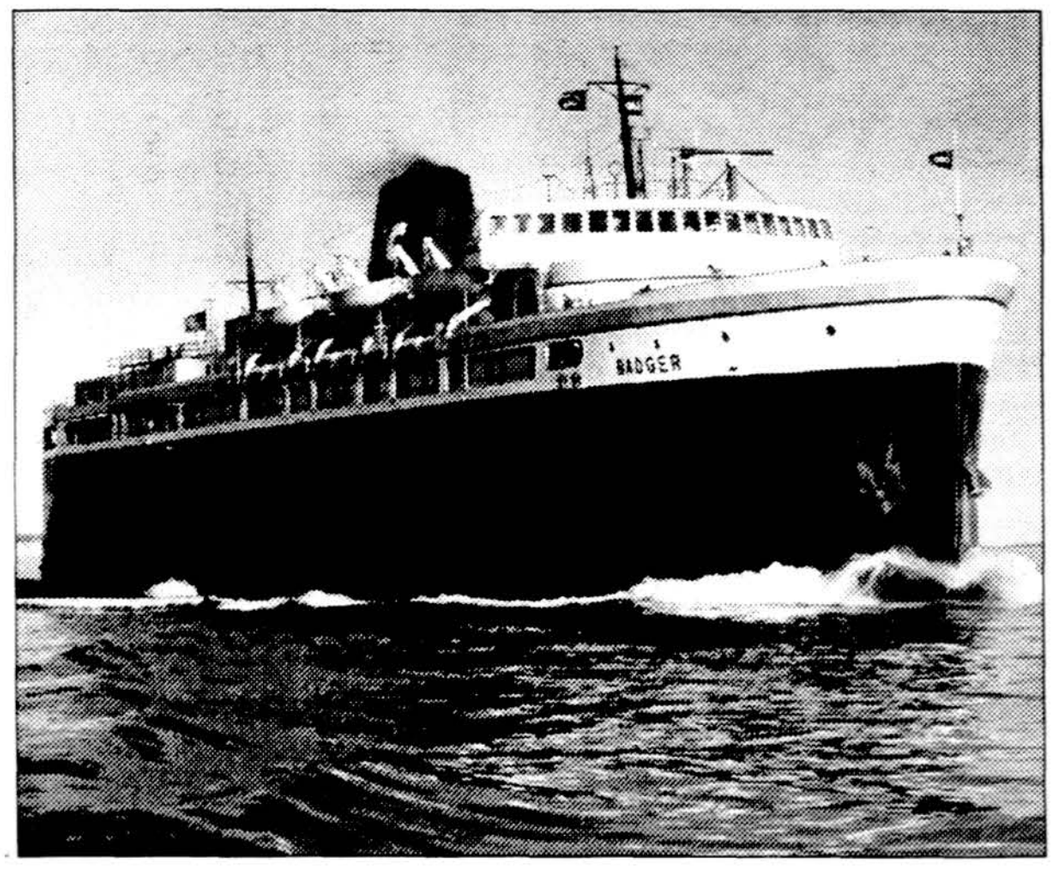

„S. S. Badger".

Laivu kartu plaukė apie šimtas žmonių, bet nebūtinai vien turistai. Galioja bendra nerašyta taisyklė: kuo mažiau žmonių yra bet kokioje erdvėje, tuo jie draugiškesni ir malonesni. Televizijos kambaryje buvo apie 50 minkštų kėdžių ir pusė tuzino žiūrovų. Prie manęs prisėdo vyriškis ir kurį laiką žiūrėjome istorinę programą. Reklamos metu vyriškis gana garsiai, žiūrėdamas į mano pusę, prasitarė, kad rodoma per daug reklamų. „Tai kaina, kurią mokame, kad gautume programas veltui" — buvo mano trumpas atsakymas.

Po poros valandų išsiskyrėme lyg seni prieteliai. Pasirodo, jis nebuvo eilinis turistas, bet sunkvežimio savininkas ir vairuotojas, išvežiojąs įvairias prekes po Ameriką. Dieną prieš tai kažką turėjo nuvežti į Michigan valstiją. Atgal į Wisconsin galėjo grįžti keliais, bet jam patinka laivu. Ir greičiau, ir mažiau sveikatos kainuoja. „O kiek pinigų?", neiškentęs paklausiau. „Du šimtai dolerių į vieną pusę", buvo jo atsakymas. Be didelio skatinimo pripasakojo visokių tikimų ir mažiau tikėtinų istorijėlių. Iš atrodymo galėjo būti apie 50 metų, bet prisiekinėjo šįmet bus 65-erių. Netikėdamas paprašiau, kad parodytų vairuotojo leidimą, bet neparodė. Tarnavo karo aviacijoje, kur buvo skrydžių inžinierius. Jis yra turėjęs jachtą ir daug kur plaukiojęs. Dabar turi labai lengvą lėktuvėlį, kurį neseniai nusipirko ir savo sunkvežimiu atsivežė iš rytų pakraščio. Turėjo nusukti sparnus, kad viskas tilptų į sunkvežimį. Viskuo per daug netikėjau, kol kitoje mano pusėje sėdėjęs ir mūsų pokalbį girdėjęs žmogus nepradėjo to vairuotojo klausinėti apie aviacijos plonybes. Tas antrasis pašnekovas šešerius metus išgyveno Aliaska valstijoje, turėjo daug reikalų su mažais lėktuvais. Iš jų pokalbio supratau, kad mano vairuotojas tikrai žino, ką kalba. Tokios išvados priėjo ir antrasis pašnekovas.

Nukelta į 5 psl.

ps. s.v. Dainius Petronis ir ps. fil. s.v. Audrius Remeikis — „kulinarijos telsėjai", BBQ konkurse, kuris įvyko Westmont, IL. Brolis Audrius šią vasarą vadovaus lauko virtuvėje per Gintaro/ Ąžuolo vadovų kursus, Rako miškuose. Kursai vyksta liepos 15–22 dienomis.
Nuotrauka: ps. fil. Nidos Petronienės

2007 m. vasaros stovyklų kalendorius

Liepos 15 – 22 d.: „Gintaro vadovių mokykla" ir „Ąžuolo mokykla" — Rako stovykloje, Custer, MI.
Liepos 22 – rugpjūčio 4 d.: Vidurio rajono stovykla – Rako stovykloje Custer, MI.
Jei norite, kad jūsų skautiškos vasaros stovyklos datos būtų paskelbtos, prašome siųsti datas sesei Aušrai: **ausra67@sbcglobal.net**.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society; 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $150.00.
Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams $150.00 • 1/2 metų $80.00 • 3 mėn. $57.00
Pirma klase: kasdien $340.00 • visos savaitės $240.00
Kanadoje (USD)
Metams $215.00 • 1/2 metų $130.00
• 3 mėn.$100.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams $600.00 • 1/2 metų $300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams $120.00 • 1/2 metų $66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV
Metams $95.00 • 1/2 metų $70.00
• 3 mėn.$48.00
Kanadoje (USD)
Metams $150.00 •1/2 metų $120.00
• 3 mėn.$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams$220.00 •1/2 metų$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams $70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorius – kun. dr. Kęstutis A. Trimakas
kultura@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

NEJAUGI TEISMŲ SISTEMA IŠEINA UŽ VISUOMENĖS KONTROLĖS RIBŲ?

Ištisus metus rengtas Teismų įstatymo projektas susilaukė daug priekaištų, todėl Seimo nariai nusprendė šio dokumento dar neįtraukti į darbotvarkę. Tokios pat nuomonės yra ir VDU Teisės instituto direktorius, Teisininkų draugijos pirmininkas dr. Stasys Šedbaras, kuris viena iš didžiausių bėdų laiko teismų uždarumą.

Dr. Stasys Šedbaras

Gerai, kad yra Teismų įstatymo projektas, gerai, kad diskutuojama apie teismų sistemos gerinimą ir gerai, kad naujojo Teismų įstatymo projektas atidėtas. Mano, kaip mokslininko, nuomonė buvo tokia pati — jo nebuvo galima priimti.

Pirmiausia, dabartiniame projekte išlieka teismų sistemos uždarumas. Jeigu mes norime atsinaujinti, įlieti naujo kraujo, teismų sistema turėtų būti atidaryta žmonėms iš šalies. Projekte lyg ir yra tokia galimybė, bet prioritetas teikiamas karjeros teisėjams. O juk yra daugybė kvalifikuotų advokatų, prokurorų, Seimo kontrolierių, valstybės valdymo tarnybos darbuotojų, turinčių puikios patirties, kurie taip pat galėtų pretenduoti į teisėjus.

Kitas dalykas — teismų viešumas. Neegzistuoja jokia teismų sistemos atskaitomybė prieš visuomenę. Visiškai pritariu nuomonei, kad Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas, galbūt Teismų taryba, turėtų daryti metinius pranešimus. Diskusijose buvo siūloma tai daryti viešai Seime — su klausimais ir atsakymais. Akivaizdu, kad negali būti kalbama apie konkrečias bylas, o apie iškylančias problemas ir kaip jas spręsti. Iš tiesų yra daug dalykų, kuriuos Seimas, kaip Tautos atstovybė, gali spręsti.

Tarp valdžių turėtų būti atitinkama pusiausvyra. Konstitucinis Teismas kontroliuoja įstatymų leidžiamąją ir iš dalies vykdomąją valdžią. Administraciniai teismai atlieka absoliučios dalies vykdomosios valdžios teisminę kontrolę, bendrosios kompetencijos teismai per konkrečias bylas taip pat kontroliuoja valstybės administraciją, tai yra, vykdomąją valdžią. O kaip yra su atgaliniu poveikiu?

Ar teismų sistema, kokia ji būtų garbinga, gali išeiti už kitų valdžių ir visuomenės kontrolės ribų? Vidinė kontrolė yra nepakankama ir ji neužtikrina, kad teismai tinkamai funkcionuotų. Tai reiškia, kad turi būti ir tam tikras atsiskaitymas visuomenei. Galų gale — juk visuomenė moka algas teisėjams.

Trečias svarbus dalykas — visuomenės dalyvavimas, formuojant teismus ir prižiūrint jų veiklą. Pritariu siūlymui, kad Teisėjų taryba, peržiūrėjus funkcijas, galėtų būti — Mažoji ir Didžioji. Tik iš teisėjų sudarytos tarybos, kurios užduotis yra vykdyti Konstitucijoje tiesiogiai įtvirtintą funkciją — patarti Respublikos prezidentui, darbe dalyvaujantys visuomenės atstovai patariamuoju balsu galėtų taip pat išsakyti savo nuomonę dėl teisėjų paskyrimo, atleidimo, perkėlimo, o kitais reikšmingais klausimais dalyvautų visomis tarybos nario teisėmis. Lygiai taip pat turėtų būti formuojama Atrankos komisija, Garbės teismas, Vertinimo komisija, Drausmės ir etikos komisija. Pusė narių turėtų būti teisėjai, kita pusė — ne teisėjai, kuriuos siūlytų kitos valdžios: Seimas, Vyriausybė.

Tai nėra vaistas nuo visų ligų, tačiau jeigu Seimas, Vyriausybė, prezidentas paritetiniais pagrindais kitą pusę šių institucijų narių paskirtų iš žinomų žmonių — gal buvusių teisėjų, profesorių, kitų sričių specialistų, garbaus amžiaus, bet šviesaus proto žmonių, kuriems neįmanoma padaryti neteisėto poveikio, sistema tikrai pajudėtų į gerąją pusę.

Man pačiam teko būti ir jaunu, ir vyresniu teisėju. Buvo tam tikras drausmės, atsakomybės jausmas. Dabar to nėra. Neveikia teisėjų atsakomybės sistema. Toje uždaroje korporacinėje sistemoje yra daugiau drausmės pašalinimo atvejų, o ne drausmės sistemos elementų. Šiuo metu yra pateikta nemažai konkrečių, konstruktyvių pasiūlymų, kaip pagerinti teismų administravimą, todėl visa tai reikia apibendrinti, įvertinti ir „įvilkti" į įstatymo projekto drabužį.

Ar teismų sistema, kokia ji būtų garbinga, gali išeiti už kitų valdžių ir visuomenės kontrolės ribų? Vidinė kontrolė yra nepakankama ir ji neužtikrina, kad teismai tinkamai funkcionuotų. Tai reiškia, kad turi būti ir tam tikras atsiskaitymas visuomenei. Galų gale — juk visuomenė moka algas teisėjams.

Naujosios Bizantijos imperijos ambicijos

PETRAS KATINAS

Sprendžiant iš vis labiau agresyvėjančios Kremliaus pastarojo meto imperinės politikos, nekarūnuotam carui V. Putin, jo dvariškiams bei ideologams jau nebepakanka ambicijų atmesti savo viešpatystę buvusioje SSRS bei vėl paversti satelitais buvusio „socialistinio lagerio" šalis. Užsimota imperijos ribas praplėsti kur kas toliau. Pirmiausia tiesiant čiuptuvus į Graikiją ir Balkanus. Nes dar legendinis Didžiosios Britanijos premjeras Winston Churchill pavadino Balkanus „minkšta Europos papilve". Štai į tą „papilvę" ir ėmė taikytis Kremlius. Tenka pripažinti, kad Kremliui, bent jau kol kas, sekasi rasti sąjungininkų Europos Sąjungos šalyse, net priklausančiose Šiaurės Atlanto aljansui. Tą rodo neseniai įvykęs Graikijos prezidento Karolos Papoulias vizitas į Maskvą. Jis kartu su V. Putin svarstė energetinio saugumo Europoje, taip pat Rusijos ir Graikijos politinius, prekybinius ir ekonominius klausimus. Derybose toną davė V. Putin, o aukštas svečias iš Atėnų tik pritariamai ir nuolankiai linkčiojo galva.

Derybų rezultatus V. Putin įvertino pakankamai aiškiai: „Vien jau tai, kad Graikija yra Europos Sąjungos ir NATO narė, jos glaudžius ryšius su Rusija vertiname kaip asimetrinį atsakymą Vakarams". Graikijos prezidentas K. Papoulias visiškai pritarė tokiam V. Putin vertinimui ir neįžiūrėjo absoliučiai jokio Rusijos energetinio spaudimo ar šantažo Europai. Jis tiktai pasidžiaugė, kad Rusija visiškai patenkina Graikijos poreikius naftai — 40 proc., dujų — 80 proc. O dabar Rusijai ir Graikijai pasirašius projektą statyti dujotiekį Burgas–Aleksandropolis, ta Graikijos priklausomybė, ir ne tik jos, nuo Rusijos energetinių resursų dar daugiau išaugs. Beje, Graikijos prezidentas Papoulias jau seniai garsėja savo neslepiamomis, aiškiai prorusiškomis pažiūromis ir pataikavimu Maskvai. Kita vertus, dar nuo Antrojo pasaulinio karo laikų Maskva neatsisakė planų įsitvirtinti Graikijoje.

Kremliui artimas politologas R. Mogučyj taip įvertino Putin ir Papoulias derybas: „Būtina pažymėti, jog nepaisant gana nedidelę teritoriją užimančios Graikijos dydžio, glaudūs ryšiai su ja suvaidins labai svarbų vaidmenį stiprinant geopolitines Rusijos pozicijas. Negalima pamiršti, kad Graikija yra Balkanuose".

Tuo tarpu Kremliui besidžiaugiant, kad sugebama pririšti prie Rusijos tokias NATO šalis kaip Graikija ir Vengrija, V. Putin ideologinė mašina nepaliauja piktintis, kad Rytų Europoje atsiranda tokių, kurie kaip ugnies kratosi Maskvos apynasrio. Net piktinamasi, kad „broliai slavai" tapo tokie nedėkingi ir visais būdais trukdo V. Putin įgyvendinti idėjų apie visų Europos slavų vienybę. Kitaip tariant vėl „priglausti" jas. Esą visus Europos slavus jungia bendros šaknys: istorija, kultūra, religija, kalba. Labiausiai, žinoma, puolama Lenkija, kuri, anot laikraščio „Rossijskije vesti", tapo pagrindiniu antirusišku žaidėju Rytų Europoje. Esą Lenkija apimta istorinio revanšo nuotaikų ir „didžiosios Lenkijos" atkūrimo idėjų. Žinoma, primenama, kad tokią Lenkijos poziciją kursto, anot rusų politologo Nikolaj Isakov, „užatlantės instruktoriai", nuo kurių esą „išdidūs liachai" yra visiškai priklausomi, nes Lenkija atvirai tapo ištikimiausia JAV sąjungininke. Tas pats N. Isakov nuogastauja ir kartoja V. Putin žodžius, kad žlugus Sovietų Sąjungai įvyko labai skaudus dalykas – Ukrainos atsiskyrimas, kas, pasirodo, buvo geriausia dovana Lenkijai. Dar daugiau, Maskvoje pabrėžiama, kad antirusiška dabartinio Ukrainos prezidento Viktor Juščenka ir jo šalininkų politika tėra Lenkijos kurstymo išdavos.

N. Isakov rašo: „Apskritai tenka pripažinti, kad Lenkija gana sėkmingai įsitvirtina Ukrainoje ir stengiasi paversti ją savo tėvonija, kas ir yra Varšuvos užsienio politikos tikslas". Kaip žinoma, baimės akys didelės. Naujieji Kremliaus suslovai įžiūri pavojų ir tame, kad Baltarusijos „tėtušis" prezidentas A. Lukašenka ėmė dreifuoti Vakarų link. O tą dreifavimo procesą, pasirodo, vykdo Varšuva ir Kijevas, aišku, irgi vykdydami Washington užduotį.

„Taigi akivaizdu, kad bandoma sukurti antirusišką slavų ašį iš trijų slavų valstybių — Lenkijos, Ukrainos ir Baltarusijos. Tokia pat nedraugiška antirusiška trijulė jau sukurta Pabaltijyje. Belieka prijungti prie Pabaltijo ašies slaviškąją ir tada aplink Rusiją bus suformuota gana nemaloni grandinė. Kol kas Baltarusija dar nėra tos grandinės dalis. Tačiau, atrodo, kad tiktai kol kas", — rašo „Rossijskije vesti".

Todėl visiškai neatsitiktinai Maskva savo atakų pagrindiniu taikiniu, pirmiausia pasirinko Lenkiją. O ypač dabartinius jos vadovus — brolius Lech ir Jaroslav Kaczynski. Kremliaus ideologai suvokdami, kad jų vykdomas griovimas Varšuvos atžvilgiu visose ES sostinėse dar nepakankamas, naudoja seną taktiką: kiršyti pačius lenkų politikus šalies viduje. Tam negailima pastangų. Štai visi Rusijos laikraščiai neslepia džiūgavimo, kad buvę Lenkijos prezidentai — „Solidarumo" įkūrėjas ir antikomunistas Lech Walęsa ir buvęs komunistinės nomenklatūros veikėjas Aleksandr Kvasniewski — sukirto rankomis neseniai įvykusioje Varšuvos universitete konferencijoje, pavadintoje „Europietiškos demokratijos standartai". Jame abu eksprezidentai žarstė komplimentus vienas kitam ir net kalbėjo apie kažkokį pilietinį frontą prieš brolių L. Ir J. Kaczynski valdžią. „Dvyniai – tai mūsų visų netinkamo darbo rezultatas. Bet nesibaiminkite, su jais mes susitvarkysime", – sakė L. Walęsa. Na, o A. Kwasniewski pritarė: „Walęsa galima nugalėti prezidento rinkimuose, bet jo niekas neišbrauks iš istorijos". Iš tiesų keista, kad vienas iš komunistinės sistemos griovėjų susigiedojo su buvusiu komunistu. O tai, kad tuo pasinaudos naujos Bizantijos imperijos kūrėjai Maskvoje, netenka nė kiek abejoti.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDO FINANSAI

Prieš metus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas (PLBF) pateikė savo veiklos ir finansų reguliarų pranešimą PLB XII-ajam Seimui, kuris buvo susirinkęs 2006 m. rugpjūčio 6-9 dienomis Vilniuje, Lietuvoje. Pranešimas buvo atspausdintas PLB XII Seimo leidinyje ir išdalintas 165-iems seimo nariams iš 36 kraštų bendruomenių. Tokius tradicinius pranešimus PLBF pateikia visiems PLB seimams, vykstantiems kas treji metai.

Tame pranešime buvo supažindinta su PLBF įsteigimu (1979 m. kovo 30 d. Illinois valstijoje), jo buvusiais ir dabartiniais direktoriais, fondo veiklos pradžia ir PLB Lituanistikos katedros įsteigimu, jos veikla, vadovais, dosniausiais katedros rėmėjais, Stasio Barzduko stipendijų fondu katedros studentams, fondo teisine padėtimi ir atsiskaitymais, fondo parama įvairiems švietimo bei kitokiems projektams išeivijoje ir Lietuvoje, PLBF finansų tvarkymu ir ataskaita bei trumpa 2003-2005 metų pajamų bei išlaidų apyskaita.

Šių metų birželio ir liepos mėnesiais vykstančiam PLBF lėšų vajui PLB Valdybos veiklą ir darbus paremti, norime „Draugo" skaitytojus ir lietuvių visuomenę supažindinti su paskutinėmis finansinėmis apyskaitomis ir daugiau paaiškinti apie turimas lėšas bei gautus ar išleistus pinigus.

Kiekvienais metais PLBF, kaip pelno nesiekianti ir nuo mokesčių atleista organizacija (Not for Profit Coorporation, Exempt from Income Tax, registered in the State of Illinois, Federal ID No. 36-3097269), užpildo įvairias federalinės valdžios ir Illinois valstijos reikalaujamas formas. Papildomai PLBF tokias formas siunčia ir Michigan valstijos įstaigoms, nes pagrindinė fondo raštinė yra įsikūrusi Grand Rapids mieste ir daugelis jos darbų yra atliekami čia gyvenančių savanorių darbuotojų. PLB Fondo knygas tikrina ir visas ataskaitas paruošia Steensma, Plamondon & Novotny PLC, Certified Public Accountants auditorių firma. Kai kurias ataskaitas, pavyzdžiui, metines IRS 990 formas, jei domitės, galima susirasti ir perskaityti internete.

Pateikiame vėliausią sutrumpintą 2006 metų (2006 m. sausio 1–2006 m. gruodžio 31 d.) PLBF apyskaitą:

1. a. PLB Fondo ižde-banke 2006 m. sausio 1 d. buvo $39,413.95
   a. American Skandia Investments $ 60,654.73
   b. Oppenheimer Investments $43,845.17

IŠ VISO 2006 m. sausio 1 d. buvo $143,913.85

2. PAJAMOS PER 2006 METUS	GAUTA
a. Aukos ir parama iš asmenų, organizacijų, fondų, vajų	$98,245.66
b. Investicijų uždarbis	$15,449.37
c. Dividendai	$2,689.63
d. Banko procentai	$857.14
e. Parduotos knygos	$48.00

3. **IŠ VISO GAUTA PER 2006 METUS $117,289.80**

4. IŠLAIDOS PER METUS	IŠLEISTA
a. Įvairiems PLBF projektams paremti ir vykdyti	$94,598.11
b. Telefonas, paštas, internetas, etc.	$1,756.64
c. Finansų pranešimai valdžios įstaigoms (auditoriai)	$1,725.00
d. Įvairios raštinės išlaidos ir reikmenys	$1,446.72

IŠ VISO IŠMOKĖTA PER 2006 METUS $99,526.47

5. **PELNAS PER 2006 METUS $17,763.33**

6. 2006 METŲ PABAIGOJE BUVO
   a. PLB Fondo ižde – Fifth Third Bank buvo 2006.12.31 $ 43,209.60
   b. American Skandia buvo $ 73,575.99
   c. Oppenheimer buvo $ 44,891.59

7. **IŠ VISO 2006 M. GRUODŽIO 31 D. BUVO $161,677.18**

Visi PLBF direktoriai, pareigūnai ir talkininkai dirba savanoriškai, negauna jokio atlyginimo ir dažnai patys savo aukomis remia PLB Fondo darbus. Todėl PLBF administracinės išlaidos yra labai mažos.

PLB Fonde laikomi pinigai yra paskirti įvairiems projektams išeivijoje ir Lietuvoje paremti. 2006 m. pabaigoje atskirų aktyvių projektų sąskaitose buvo tokios sumos:

1. „Aušros" žurnalui Punske $1,935.00
2. Broniaus Bieliuko stipendijų fondas $51,503.42
3. „Dieviškojo Kryžiaus fondas" (Kardinolo A. J. Bačkio projektams ir labdarai Lietuvoje) $56,868.89
4. PLB Lituanistikos katedros specialius fondas $2,055.00
5. Stasio Barzduko stipendijų fondas PLB Lituanistikos katedrai $18,790.33
6. „Stirna" filmui (apie lietuvaitę partizanę) $20.00
7. Antano Juodvalkio stipendijų $570.00
8. Klaipėdos universiteto paramai $1,000.00
9. „Lithuanian Customs and Traditions" knyga $50.50
10. Lietuvių Išeivijos Instituto paramai $8,000.00
11. Lietuvių psichologų fondas $1,017.00
12. Pasaulio lietuvių jaunimo paramai $1,000.80
13. PLB Valdybos paramai $30.00
14. Ruklos jaunimo fondas $120.00
15. Valdovų rūmų paramai $409.30
16. Vasario 16-osios gimnazijos paramai $17.60
17. Vytauto Didžiojo universiteto Kaune paramai $10,213.06
18. Vytauto Didžiojo universiteto studentų paramai $6.00
19. PLB Fondo reikalams sąskaita $8,070.28
20. **IŠ VISO $161,677.18**

Visiems aukščiau suminėtiems arba anksčiau įgyvendintiems reikalams, projektams, renginiams, stipendijoms ir PLB valdybų, PLB seimų, Jaunimo kongresų, „Pasaulio lietuvio" bei PLB Lituanistikos katedrai paremti per 28-erius savo veiklos metus PLB Fondas gavo ir išmokėjo apie 3 milijonus dol., gautų iš dosnių rėmėjų. PLB Fondo iždą nuo 1985 metų tvarko PLBF direktorius ir iždininkas Juozas Lukas. Visas PLB Fondo iždo knygas ir atsiskaitymus galima pamatyti ir patikrinti adresu: PLB Fondas, Juozas Lukas, 622 Tremont Court NW, Grand Rapids MI 49504, plbfondas@aol.com.

Kviečiu visus „Draugo" skaitytojus dalyvauti 2007 metų PLB lėšų telkimo vajuje, kuris vyksta birželio ir liepos mėnesiais, tapti PLB Valdybos veiklos rėmėjais: paremti „Pasaulio lietuvio" leidimą, padėti rengti kraštų bendruomenių vadovų suvažiavimus ir pasitarimus, ir užtikrinti PLB atstovybės išlaikymą ir darbus Lietuvoje.

Prašau čekius rašyti ir siųsti adresu: Lithuanian World Community Foundation, PO Box 140796, Grand Rapids MI 49514-0796.

Juozas Lukas

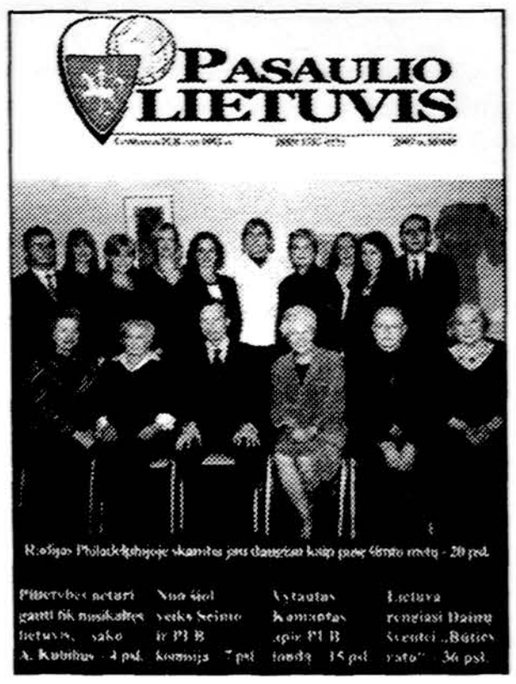

AUŠRA
LENKIJOS LIETUVIŲ LEIDINYS

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDAS
REMIA LIETUVYBĘ, PRISIDĖKITE IR JŪS!

DANUTĖ BRAZYTĖ BINDOKIENĖ
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE
LITHUANIAN CUSTOMS AND TRADITIONS

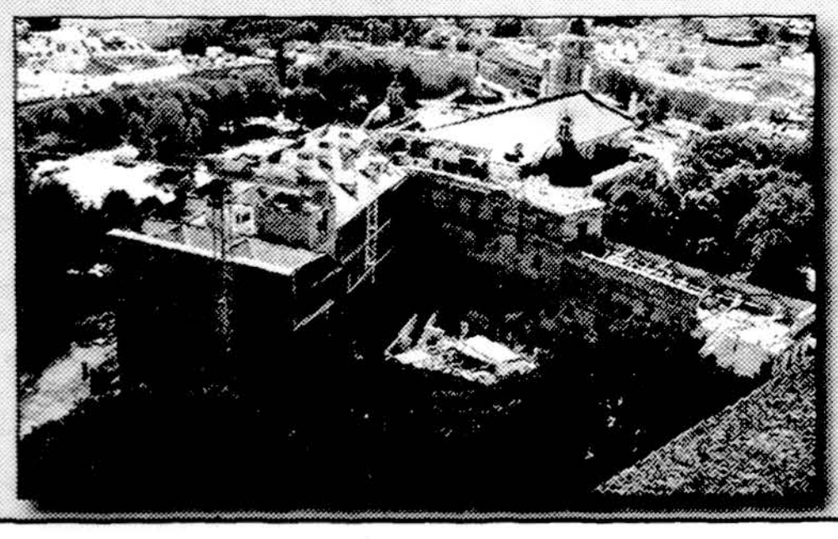

SKAUTYBĖS KELIAS

NUO MICHIGAN EŽERO ...

Atkelta iš 2 psl.

Vilkas pradžiugo radęs gyvą žmogų

Wisconsin pusėje laivą sutinka Manitowoc miestelis. Jis irgi specializuojasi turizme. Norint plačiau susipažinti su pasiūlomis reikia apsilankyti internetinėje svetainėje: **www.manitowoc.info**.

Toliau į šiaurę yra garsioji Door apskritis, sutraukianti tūkstančius vasarotojų. Ten jau esame buvę. Šį kartą nesigundėme dairytis į šalis, nes prieš akis iki anūkėlio dar daugiau nei 300 mylių. Be nuotykių važiavome US 10 keliu, kuris laikinai pasibaigė Luddington pusėje.

Nakvynei apsistojome parke į vakarus nuo Neillsville. Stovyklavietė beveik tuščia. Matėsi tik dvi kitos stovyklaujančios šeimos. Išsirinkus „patogiausią vietą" Baltąjam avinui — žemė turi būti kuo lygiausia, nutariau savo sulankstomoje kėdėje išsitiesti ir atsileisti. Aišku, bandžiau snūstelėti, bet nesisekė. Po kurio laiko atmerkęs akis matau, kad į mane dėmesingai žiūri dvi vilko akys. Prisiminiau Gedimino sapną, nors aš tikrai nesapnavau. Tos vilko akys kiek pradžiugo, pamačius, kad čia dar gyvo žmogaus esama. Tas naujas draugas nutarė su manimi susibičiuliauti. Gale kėdės ant žolės atsisėdęs vis į mane žiūri. Apsuku savo kėdę, kad ir aš jį matyčiau. Tai jam nepatinka. Po kurio laiko jis atsikelia ir perėjęs už mano nugaros vėl atsisėda.

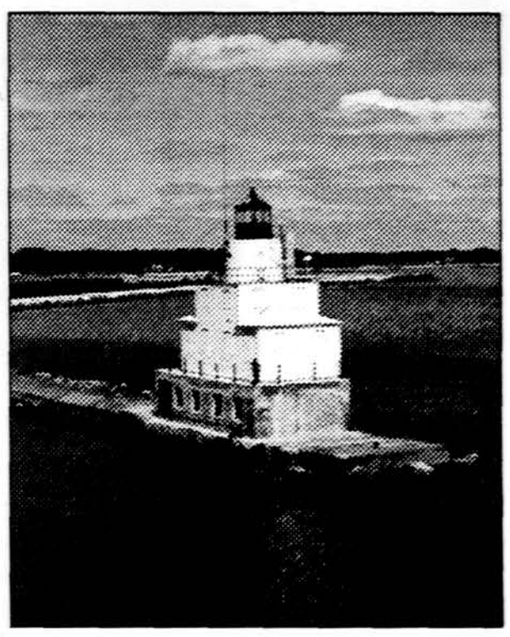

Manitowoc miestelio švyturys.

Po valandėlės žmona šaukia, kad jautienos kepsnys paruoštas ir galiu valgyti. Pasiėmiau maisto prikrautą lėkštę ir atsinešiau prie parko stalo. Žiūriu, kad mano draugas jau laižosi ir uodegą vizgina. Pradėjau valgyti, o jis vis daugiau nekantrauja, atrodo, erzinasi, laudamas savo kąsnio. Nežinodamas, kaip čia viskas baigsis, su savo lėkšte pasitraukiau į „Baltąjį aviną".

Po valandėlės, jau pavalgęs, vėl sugrįžau ir nuėjau prie savo kėdės. Tas vilkas dabar į mane visai nežiūrėjo, tik prie motornamio laižėsi ir uodegą vizgino. Po gero pusvalandžio nusprendė, kad čia nevaišingų žmonių būta ir nukiūtino atgal į mišką. Už poros dienų, pakelėje į namus, skaičiau, kad Michigan valstijoje gyvena apie 12,000 juodųjų meškų. O kiek vilkų priskaičiuojama?

Kitos dienos popietę jau beldžiamės į sūnaus Aro ir jo žmonos Pam namus. Netrukus atsirado ir anūkas Aleksiukas. Tai energingas, linksmas, sveikas ir atidus penkių mėnesių sutvėrimas. Per ilgą savaitgalį negirdėjau jo nei karto verkiant, nors švelnaus nepasitenkinimo garsus girdėjau. Tėvai sakė, kad lopšelyje jis auklių yra labai mėgiamas, nes visuomet yra mielas ir patenkintas. Tokių darbdavių tikrai retai pasitaiko.

Didžiausia Šiaurės Amerikoje upė Mississippi pradžioje tik nedidelis upeliukštis.

Mississippi upė — vandenų tėvas

Dabar keletą žodžių apie Mississippi upę, prie kurios rytinio kranto yra įsikūrusi Minnessota sostinė St. Paul. Vakarinėje upės pusėje yra Minneapolis — didžiausias valstijos miestas su 376,000 gyventojų. Nors šie miestai yra vadinami dvyniais, iš tikrųjų jie daug kuo skiriasi. Sostinė yra valdžios įstaigų, imigrantų palikuonių, darbo žmonių miestas. Politiškai gyventojai artimesni konservatoriams. Tuo tarpu Minneapolis save laiko kultūros ir liberalių pažiūrų pažiba ir tuo didžiuojasi. Visoje valstijoje priskaičiuojama daugiau nei penki milijonai gyventojų. Ploto atžvilgiu valstija yra apie tris kartus didesnė už Lietuvą. Pati Mississippi upė išteka iš Itasca ežero, eančio netoli Bemidji miestelio Minnesota šiaurėje. Tas miestelis puošiasi didžiule Paul Bunion ir jo mėlyno jaučio statula. Upė yra didžiausia Šiaurės Amerikoje ir septinta pasaulyje. Jos ilgis — 3,760 km. Algonkimų indėnų kalba Mississippi reiškia vandenų tėvą. Mississippi upė — tai Amerikos Nemunas.

Tekėdama į pietus, upė teka pro jau minėtus dvynių miestus, pro St. Louis, Memphis, Baton Rouge ir New Orleans, o žiotyse skirstosi į plačią deltą. Per tą deltą prieš 57 metus man teko pasiekti Ameriką. Upe plaukėme iki New Orleans, kur išlaipino keletą šimtų pabėgėlių. Likusieji buvo toliau vežami į New York miestą. Tik ten pagaliau pajutau Amerikos žemę po savo kojomis, o iš ten traukiniu atvykome į Čikagos miestą. Būdamas studentu su šeima gyvenau St. Louis ir dažnai tekdavo per Mississippi upės tiltus važinėti. Ties St. Louis miestu tai jau tikrai didelė, plati ir srauni upė.

Bus daugiau.

KELIONĖ Į JERUZALĘ

M. K. RADVILA NAŠLAITĖLIS

Nr. 60

Net ir pačiuose prekybos namuose visada būna kokia nors turkų sargyba stebėti, kad krikščionys nedarytų nieko, dėl ko paskui galėtų būti apskųsti. Mat Aleksandrijoje uoliai tebesilaiko iš senovės užsilikusio papročio atidžiai rūpintis pirklių saugumu.

Jau daugelis tiksliai aprašė šį miestą kaip geriausią Rytų prekyvietę, todėl aš ilgiau čia nesustosiu, pridėsiu tiktai tą viena, kad čia lankosi daugiausia žmonių ir daugiausia laivų iš visų krikščionių kraštų. Man ten esant, stovėjo penkiolika didelių prekybos laivų, kurių vienas buvo tūkstančio penkių šimtų statinių talpos. Kitą panašų su šimtu tūkstančių cekchinų netoli Aleksandrijos užėmė du Maltos karo laivai. Vienas, taip pat užpultas, pasinaudojęs patogiu vėju, ištrūko iš dviejų tokių karo laivų, tik buvo labai skylėtas nuo karinių patrankų sviedinių, nes keturi Maltos karo laivai buvo užpuolę du prekybos laivus.

Per vasarą du kartus toks prekybos laivų karavanas iš Konstantinopolio atplaukia į Aleksandriją. Kartais jis priima ir kaimyninius laivus. Tie laivai priklauso Konstantinopolio pirkliams. Prekių jie kad ir nedaug teatveža, bet visada turi daug pinigų. Už juos perka daug ryžių, cukraus, kviečių, datulių ir kitokių prekių, kurias į Kairą atgabena iš Mekos ir iš Derlingosios Arabijos. Konstantinopolis, kad ir derlingoje vietoje įsikūręs, didesnę dalį maisto prekių perkasi iš Egipto.

Pirmą kartą tokie prekybos laivai iš Konstantinopolio išplaukia kovo mėnesį, grįžta birželio mėnesį. Antrą kartą išplaukia rugpjūčio mėnesį, grįžta spalio gale. Plaukdami į Aleksandriją arba į Konstantinopolį, visada žiūri, kad su palankiu vėju pirmiau nuplauktų į Rodo salą; iš ten taip pat nutaikę patogų laiką, leidžiasi, į kurią pusę reikia, ir stebėtinai greitai nuvyksta. Saugumo dėlei tuos laivus paprastai lydi maždaug dvidešimt šeši turkų karo laivai, plaukiojantys Archipelage. Man tebesant Aleksandrijoje, laukė netrukus su tais laivais atvyksiančio generolo Occhialio, nes prekybos laivai jau turėjo išskleisti bures, tiktai lūkuriavo, bijodami audros, kurią numatė iš tam tikrų jūreivystės ženklų ir kuri mus, kaip vėliau bus pasakyta, plaukiant ištiko.

Du minėtieji prekybos laivai, kurių vieną buvo užėmę maltiečiai, plaukė atskirai nuo tų, kuriuos lydėjo karo laivai, nes, pasitikėdami savo patrankų daugumu, buvo vėliau išplaukę iš Rodo salos. Tikrai, jei būtų buvęs palankus vėjas, nebūtų jiems reikėję maltiečių bijoti. O kai prekybos laivui nėra vėjo, nors būtų ir pats stipriausias, neatsilaiko prieš tris ar net du karo laivus. Taigi vienas iš tų užpultųjų, papūtus geram vėjui išsigelbėjo iš pavojaus.

Keturios dienos prieš man iš ten išvykstant, iš karto atplaukė trys šimtai dzermų su kviečiais. Iš jų tuos javus perkrovė į uoste stovinčius prekybos laivus.

Nė to nereikia praleisti, kad Aleksandrijos uostas naudojasi privilegija, pagal kurią visokie laivai, net priešų, gali į jį laisvai įplaukti ir išplaukti. Tą neliečiamybę ir dabar turkai, nors ir ribotai, išlaiko.

Tačiau ispanai nepasitiki ta nuolaida, ir jų laivai čia neplaukia. Florencijos laivai vis tiek lankydavo uostą, ir jų niekas nelietė, bet kartą dvidešimt mylių nuplaukus į jūrą, jiems pastojo kelią turkų laivai ir vieną užėmė, o kiti du ar trys ištrūko pabėgdami. Juos turkai persekiojo už tai, kad florentiečių šv. Stepono laivynas savo jūrų žygiuose turkams paprastai nemažai nuostolių padaro. Taip atsitiko prieš pat man atplaukiant į Kiprą, kaip jau buvo pasakyta. Tie išpuoliai beveik tokie pat kaip pas mus kazokų užpuldinėjimai, pasklidus po laukus: jei pasisekė laimėti — gerai, jei nenusisekė — nelabai kremtasi dėl nuostolių arba žuvimo.

Aleksandrijos uostas labai talpus ir atviras, dėl to žiemą nelabai saugus stovėti. Todėl turkų ir minėtieji prekybos laivai stovi prie didžiosios pilies, prie pat įėjimo į uostą, dešinėje pusėje. Tenai išsikišusios į jūrą uolos sulaiko stiprų vėją. Pačiame kyšulio gale yra gana aukšta uola, dėl jos viršūnėje išskėstų dviejų ragų vadinama Gariofilu (riešuto lapu). Į ją dažnai atsitrenkia vėjo priblokšti laivai, nes pro antrąją pilį, kuri įplaukiant į uostą kairėje pusėje, praplaukti dėl uolų dar pavojingiau. Ir pačiame uosto viduje netrūksta povandeninių uolų, kurios dažnai sudaužo laivus. Kai jūra būna rami, vanduo tyras, iš aukštesnių vietų tos uolos gerai matyti.

Tos pilys gana toli viena nuo kitos, bet įplaukiančius laivus patrankų sviediniais iš abiejų galima pasiekti. Iš to lengva suvokti, kokio pločio uosto žiotys. Dešinioji pilis gana didelė ir sutvirtinta, antroji — kairėje yra mažesnė ir, būdama iš visur povandeninių uolų apjuosta, dirbtinių įtvirtinimų neturi.

Prie senojo uosto, į kurį krikščionims įplaukti uždrausta, yra dvi nedidelės tvirtovės: viena miesto pusėje, kita netoli prie šio uosto esančio arsenalo. Čia stovi karo laivai. Man tenai būnant, uosto apsaugai stovėjo tiktai keturi, ir tie nekaip įrengti. Mes juos dažnai matydavome.

Kaire buvo vienas pusiau žilas sargybinis prancūzų tautybės. Prieš trisdešimt metų, italų pakrantėje jį buvo pagrobę piratai. Vergijos priverstas, buvo priėmęs mahometonų tikėjimą. Jis Kaire mielai man patarnaudavo.

Bus daugiau.

MIESTO PANORAMA

Naujausias tyrimas: ne visų ligoninių administratoriai gali šypsotis.

Oak Lawn ligoninė įvertinta blogiau nei vidutiniškai

Pietinėje Čikagos dalyje gyvenantiems lietuviams gerai žinomas Oak Lawn esantis Christ Medical Center neseniai buvo įvertintas kaip prasčiau nei vidutiniškai susidorojantis su širdies sustojimo ir širdies smūgio atvejais. Tai, kaip ligoninėse rūpinamasi širdies smūgio ištiktais pacientais, buvo tikrinama visos šalies mastu. Surinkus duomenis buvo išvestas nacionalinis vidurkis, su kuriuo ir palygintos šalies ligoninės. 38 ligoninės buvo paminėtos kaip besitvarkančios geriau nei šalies vidurkis, 35 — kaip blogiau. Šiame sąraše septynios Illinois ligoninės šiame sąraše buvo paminėtos kaip geriausiai — ar blogiausiai —besitvarkančios.

Už politikų bylinėjimąsi moka mokesčių mokėtojai

Čikagos mero Richard Daley teisinės kovos mokesčių mokėtojams kainavo per 13 milijonų dolerių. Tiek miesto mokesčių mokėtojai paklojo nuo 2006 metų iki šių dienų miesto savivaldybę ir jos susikompromitavusius darbuotojus ginančioms teisininkų firmoms. Daugiausia iš visų teko Shefsky & Froelich teisinių paslaugų kompanijai — per 1,9 milijonus mokesčių mokėtojų pinigų. Neseniai 22 Čikagos apylinkių pirmininkai (aldermen) pasirašė peticiją, kurioje savivaldybę kaltina samdant tam tikras firmas ir tokiu būdų plaunant pinigus. R. Daley administracija kaltinimus neigia.

Benzino kainos krenta, bet Čikagoje benzinas brangiausias

Per pastarąsias savaites visoje šalyje benzinas vidutiniškai atpigo 11 centų, rodo Lundberg Survey paskelbti duomenys. Tačiau Čikagoje benzinas ir toliau lieka brangiausias visoje Amerikoje. Galonas benzino čia vidutiniškai kainuoja 3,39 dol. Tuo tarpu šalies mastu pigiausios rūšies benzino kaina nukrito iki 3 dol. už galoną. Mažiausios benzino kainos JAV — Jackson, Miss., kur pigiausios rūšies benzinas tekainuoja 2,75 dol. už galoną.

Areštuoti įtakingi dvasininkai

Praėjusį šeštadienį prie „Chuck's Gun Shop" Riverdale priemiestyje buvo areštuoti du įtakingi Čikagos dvasininkai — Rev. Jesse Jackson ir Michael Pfleger. Kunigai, kartu su juos palaikančia minia protestavo prieš nepakankamą ginklų kontrolę netoli Čikagos įsikūrusiuose priemiesčiuose. Jų teigimu, iš ten ginklai, įskaitant automatinius ginklus ir net kulkosvaidžius, nelegaliai pakliūna į Čikagą, kur jais gaujų karuose ir išpuoliuose prieš niekuo dėtus žmones naudojasi nusikaltėliai. Tai buvo jau trečiasis žymių dvasininkų surengtas protestas, kurį išprovokavo faktas, kad vien šiais metais nuo kulkų žuvo 33 Čikagos mokyklų moksleiviai.

J. Jackson ir M. Pfleger buvo areštuoti ir apklausti už tai, kad, policijos teigimu, jie neteisėtai atsidūrė privačiose valdose. Kaltinamieji su tuo nesutinka ir patys apskundė policininkus neteisėtais veiksmais.

Pratęstas laikas įsigyti automobilių registracijos lipdukams

Čikagos automobilių savininkai, laukiantys ir ik šiol nesulaukę paštu atsiunčiamų automobilių registracijos lipdukų (city sticker) gali lengviau atsikvėpti. Laikotarpis, kuomet su senais lipdukais ant automobilių stiklų važinėjantys vairuotojai nebus baudžiami, pratęstas iki šių metų liepos 15 d. Po to, žada miesto valdininkai, pasigailėjimo nebus. Visi automobilių savininkai, kurių transporto priemonės bus aptiktos be lipdukų, gaus 120 dolerių baudą. Šiuo metu vienas lipdukas keleiviniam automobiliui kainuoja 75 dolerius, SUV — 90, motociklui — 45. Pensininkams tereikia mokėti 30 dolerių.

V. Pociūno našlė prašo atnaujinti tyrimą

Atkelta iš 1 psl.

rasti iniciatorius, paskleidusius šią dezinformaciją. Jeigu tam reikės mano prašymo, aš jį parengsiu. Tačiau esu tikra, kad toks prašymas nėra būtinas, nes buvo apšmeižtas šaliai nusipelnęs žmogus. Tai jau ne šeimos, bet visos valstybės garbės reikalas."

Valstybės saugumo karininkas V. Pociūnas žuvo pernai rugpjūčio 23 dieną apie 2.15 val. ryto, kai iškrito pro viešbučio devinto aukšto langą Breste. Baltarusija dėl šio įvykio neiškėlė bylos – iš karto po įvykio buvo pareikšta, jog įvyko nelaimingas atsitikimas.

Lietuvos generalinė prokuratūra, gavusi kompleksinio biomechaninio objektų tyrimo išvadą, kurioje nenustatyta požymių ir pėdsakų, patvirtinančių, jog VSD karininkas buvo pašalinėmis jėgomis išstumtas arba išmestas per langą, bylą nutraukė.

Prokurorai konstatavo, jog V. Pociūno mirtis įvyko ne dėl kitų asmenų padarytos nusikalstamos veikos, o dėl nelaimingo atsitikimo.

Tyrimo metu prokurorai nustatė, kad V. Pociūnas per viešbučio „Inturist" devintojo aukšto pravertą kambario langą iškrito savaime. Pro langą jis krito gyvas, o visi sužalojimai susidarė kūnui nukritus iš didelio aukščio ir atsitrenkus į kietus paviršius.

Sužalojimų, kurie galėjo atsirasti užpuolimo metu, nerasta.

Byloje priimant procesinį sprendimą atsižvelgta į VSD ir URM pateiktą informaciją, jog nėra jokių duomenų, kad V. Pociūnui dirbant Baltarusijoje būtų grasinta susidorojimu.

Kraujo centras pristigo kraujo

Atkelta iš 1 psl.

žmonėms, kurie buvo sužaloti autoįvykiuose ar nelaimingų atsitikimų metu.

„Šiuo metu skubiai reikia visų kraujo grupių ir pagalba reikalinga ne tik Vilniuje, bet visiems kraujo centrams", — sakė J. Vaidelienė.

Kraujas reikalingas ir per planines operacijas, tačiau jo atsargos per šį savaitgalį smarkiai sumažėjo. Duoti kraujo ir nelikti abejingais, raginami ir tų žmonių, kurie ketina operuotis, artimieji.

„Joninių šventė buvo švenčiama pakankamai audringai. O po šventimo norėjosi pakankamai vėlgi audringai ir efektingai grįžti į namus. Pastebima tendencija — nepilnamečiai, neturintys teisės vairuoti, apsvaigę nuo narkotikų ar alkoholio, visi jie važiuoja be saugos diržų", — Lietuvos radijui tragiškas eismo nelaimes komentavo Lietuvos policijos Eismo priežiūros tarnybos viršininkas Saulius Skvernelis.

Anot jo, po tokių pasivažinėjimų nepilnamečių vairuojami automobiliai nuvažiuoja nuo kelio, o saugos diržais neprisisegę kelionės dalyviai iškrenta iš automobilio ir žūsta nuo sunkių sužalojimų.

Tokia nelaimė įvyko sekmadienį Laisvės prospekte, ties parodų rūmais „Litexpo".

Čia apvirto nuo kalno besileidęs automobilis „Chrysler Voyager", kuriuo važiavo šeši nepilnamečiai.

Jurgis Blekaitis – nekrologas

Romas Sakadolskis
Bernardinai.lt

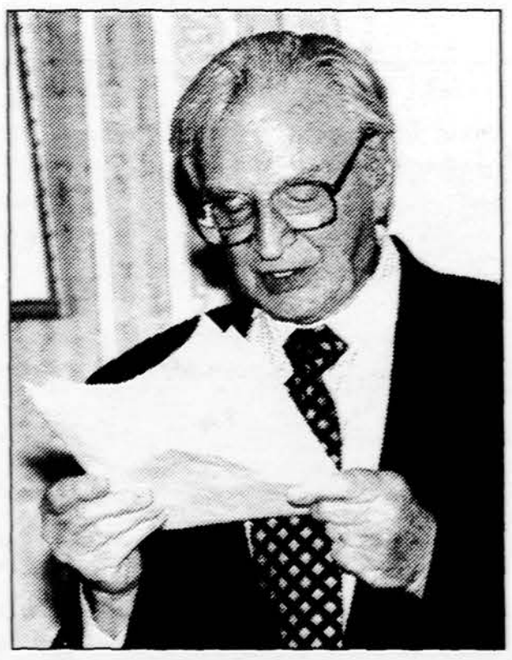

Jurgis Blekaitis.
„Draugo" archyvo nuotr.

Birželio 25 d., eidamas 90 amžiaus metus, mirė lietuvių poetas, vertėjas, režisierius, kritikas ir žurnalistas Jurgis Blekaitis.

Daugeliui vyresniųjų Lietuvos žmonių ko gero labiausiai įsimintini J. Blekaičio radijo pasakojimai apie užsienio lietuvių kultūrinį, visuomeninį gyvenimą „Amerikos balso" laidose. Sodriu balsu skambėjo jo reportažai iš Santaros-Šviesos suvažiavimų, mokslų bei kūrybos simpoziumų, literatūros, muzikos vakarų, parodų salių, knygų pristatymų. Meistriškais interviu jis supažindino klausytojus su išeivijoje gyvenusiais šviesuliais Marija Alseikaite-Gimbutiene, Jonu Puzinu, Vanda Sruogiene, Algirdu Jurgiu Greimu, Vytautu Kavoliu, Rimvydu Šilbajoriu ir šimtais kitų. Jo ruoštos pasaulio įvykių apžvalgos atvėrė langą okupacijos dusinamai Lietuvai.

Gimė J. Blekaitis ne Lietuvoje, ir mirė toli nuo jos, bet Lietuva buvo jo gyvenimo ašis, *raison d'etre*. Jis buvo atsikuriančios valstybės kultūrinio gyvenimo – ypač teatro – auklėtinis ir dalyvis. Dar „Aušros" gimnazijoje vaidino moksleivių spektakliuose, vėliau mokydamasis Vytauto Didžiojo universitete Kaune, lankė Balio Sruogos teatro seminarą ir Algirdo Jakševičiaus studentų dramos studiją.

Iš Lietuvos J. Blekaitis pasitraukė 1944 m., antrąsyk artėjant bolševikų okupacijai. Karui pasibaigus dar suspėjo mokytis Freiburgo meno mokykloje, beje, kartu su rašytoju Mariumi Katiliškiu ir publikuoti savo pirmąjį straipsnį kultūros klausimais, Jono Meko leistame žurnale „Žvilgsniai".

Netrukus kartu su dešimtimis tūkstančių kitų karo pabėgėlių J. Blekaitis visam persikėlė į Jungtines Valstijas. Anapus Atlanto iškart ėmėsi teatro veiklos, režisavo veikalus Čikagoje, Montreal, New York, kur taip pat dirbo Brooklyn dramos studijoje su rašytoju Antanu Škėma.

Išeivijoje išleistos dvi J. Blekaičio poezijos rinktinės „Vardai vandenims ir dienoms" (1954 m.) ir „Rudens ritmu" (1979), jo eilės išverstos į anglų, vokiečių ir japonų kalbas.

J. Blekaitis parengė pomirtinį Henriko Radausko poezijos rinkinį, taip pat išvertė Czeslaw Miloszo, Josifo Brodskio, Ivar Ivasko eiles.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Naujuoju Pasaulio banko vadovu patvirtintas Robert Zoellick

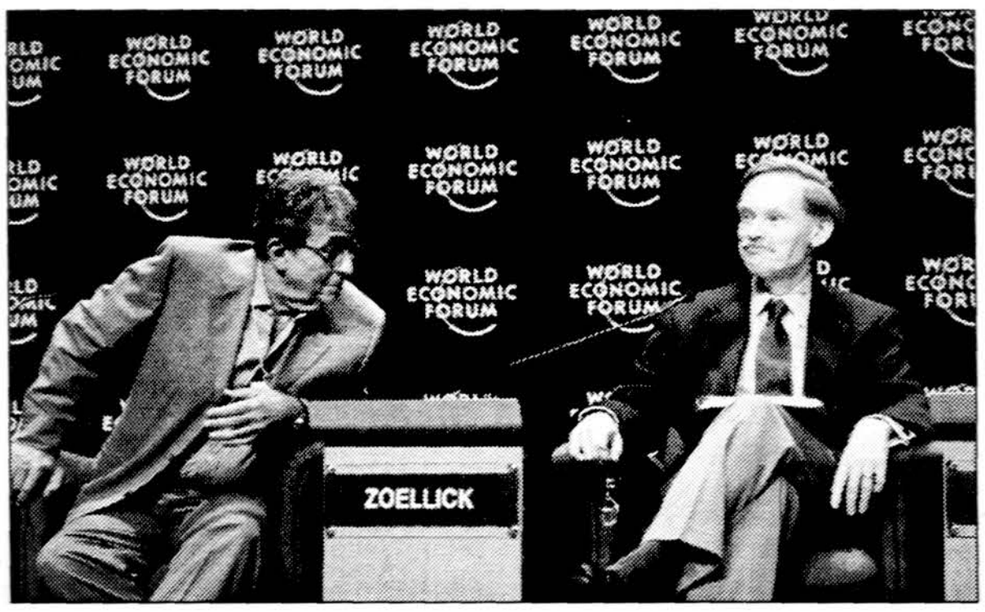

Rober Zoellick (**d**) su Arabų lygos vadovu Amre Moussa. **AP** nuotr.

Washington, DC, birželio 26 d. („Reuters"/BNS) — Pasaulio banko direktorių taryba pirmadienį šios organizacijos vadovu vienbalsiai patvirtino Robert Zoellick, kuris pakeis prieštaringai vertinamą Paul Wolfowitz, sutikusį pasitraukti kilus skandalui dėl jo gyvenimo draugės paaukštinimo.

R. Zoellick, buvęs JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas ir prekybos atstovas, buvo vienintelis kandidatas į šį postą. Liepos 1 dieną jis oficialiai perims vadovavimą šiai su skurdu kovojančiai institucijai. Viena diena anksčiau galutinai iš šio posto pasitrauks P. Wolfowitz.

R. Zoellick pasižymi „tvirtu vadovavimu ir valdymo savybėmis", taip pat yra gerai pasirodęs sprendžiant tarptautinius reikalus ir turi „vidinį impulsą, kurio reikia pasitikėjimui banku ir jo efektyvumui sustiprinti", nurodė Pasaulio banko vykdomųjų direktorių taryba.

53 metų R. Zoellick yra sakęs, kad pagrindinis jo prioritetas bus nesantaikos tarp vadovų ir darbuotojų, kurią išprovokavo kova dėl P. Wolfowitz, užglaistymas. P. Wolfowitz darbą banke nuo pat pradžių temdė jo, kaip Irako karo architekto, reputacija.

„Tai ypatinga garbė bei atsakomybė, ir aš esu pasirengęs kibti į darbą", — sakoma R. Zoellick pareiškime.

Jo penkerių metų kadencija prasideda tokiu metu, kai vyksta banko derybos su donorėmis dėl lėšų projektams skurdžiausiose paskolų gavėjose. Šios derybos nustatys Banko skolinimo kursą trejiems metams nuo 2008-ųjų vidurio.

R. Zoellick kandidatūrą iškėlė JAV prezidentas George W. Bush gegužės 30 dieną. Pasaulio bankui pagal tradiciją vadovauja amerikietis.

Dėl savo išrinkimo R. Zoellick pareiškė, kad „nekantrauja susipažinti su žmonėmis, kurie įgyvendina skurdo įveikimo visuose regionuose programą, skirdamas ypatingą dėmesį Afrikai".

R. Zoellick — patyręs diplomatas: pusantrų metų buvo JAV valstybės sekretorės pavaduotojas ir pasitraukė iš šio posto prieš metus. Condoleezza Rice net pavadino jį kartą savo „antruoju aš".

Kaip JAV prekybos atstovas, jis rengė derybas Pasaulinėje prekybos organizacijoje (PPO). Kai šios derybos įstrigo per susitikimą Mexico City 2003 metais, R. Zoellick atvirai apkaltino besivystančias šalis nenuolaidumu.

R. Zoellick vedė nelengvas derybas su Beidžingu, kai Kinija stojo į PPO. Jis turi sukaupęs daug patyrimo, dirbdamas vyriausybinėse organizacijose — dirbo G. W. Bush administracijoje nuo 2001 metų, prieš tai — prezidento Ronald Reagan administracijoje.

R. Zoellick taip pat yra susipažinęs su bankininkyste — pastaruoju metu jis dirbo investiciniame banke „Goldman Sachs".

Daugelio besivystančių šalių nepasitenkinimą gali sukelti ir R. Zoellick pasiryžimas kovoti su korupcija — dėl tokios pozicijos jos pirmininkas P. Wolfowitz buvo įgijęs nemažai priešų.

R. Zoellick — ganėtinai ūmaus būdo žmogus; sakoma, kad su juo nelengva dirbti.

Naujas ryšių su musulmonais atstovas

Vatikanas, birželio 26 d. („Reuters"/BNS) — Popiežius Benediktas XVI pirmadienį paskyrė kardinolą Jean-Louis Tauran Vatikano institucijos, kuri prižiūri dialogą su islamu, vadovu.

Jo paskyrimu baigėsi Vatikano Tarpreliginio dialogo tarybos, kurią Benediktas XVI pernai sumenkino, prestižo ir galių atkūrimo procesas.

Prancūzas J.-L. Tauran, kuris anksčiau dirbo kaip Vatikano užsienio reikalų ministras, naująsias pareigas pradės eiti rugsėjį. Šiuo metu jis yra Vatikano bibliotekininkas ir archyvaras.

Praėjusį mėnesį Benediktas XVI netikėtai pakeitė savo ankstesnę politiką ir grąžino Tarybai jos, kaip atskiros dikasterijos, statusą.

2006 metų kovą jis pažemino šios institucijos rangą ir pavedė ją bendrai su Vatikano kultūros ministerija prižiūrai, nušalindamas jos vadovą, arkivyskupą Michael Fitzgerald.

Buvęs statusas grąžintas tokiu metu, kai katalikų ir musulmonų dialogas tebejaučia neigiamas pasekmes po Benedikto XVI pernai rugsėjį pasakytos kalbos.

EUROPA

PARYŽIUS

Buvęs Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac sutiko duoti parodymus teismo tardytojui, kuris tiria bylą, susijusią su piktnaudžiavimais Paryžiaus merijoje praėjusio dešimtmečio pradžioje, pranešė buvusio Prancūzijos valstybės vadovo advokatas Jean Veil. Pasak jo, J. Chirac, kaip liudytojas, gali susitikti su teismo tardytojus iki rugsėjo 15 dienos. Iki 1995 metų J. Chirac buvo Paryžiaus meras. Tačiau galimybes tirti jo veiksmus prezidentavimo laikotarpiu apriboja Prancūzijos įstatymai. J. Veil papasakojo, kad gavo susipažinti 15 šios bylos tomų. Byla susijusi su įvairiais piktnaudžiavimais, taip pat fiktyvių darbo vietų steigimu.

LONDONAS

Tony Blair antradienį sakė, kad yra pasirengęs padėti spręsti Izraelio ir palestiniečių klausimą, — tai jis pareiškė tokiu metu, kai pranešama, jog pasitraukęs iš britų ministro pirmininko posto jis taps pasiuntiniu šiame regione. „Financial Times" rašo, kad keturios svarbios Artimųjų Rytų taikos proceso žaidėjos Jeruzalėje susitars paskirti T. Blair savo naujuoju pasiuntiniu. T. Blair nepatvirtino ir nepaneigė šio pranešimo, kai jo apie tai buvo paklausta per spaudos konferenciją Downing Street su atvykusiu California gubernatoriumi Arnold Schwarzenegger.

FRANKFURTAS

Tarptautinis euro vaidmuo tam tikrose rinkose, visų pirma obligacijų ir valiutų sektoriuose, kiek sumenko, tuo tarpu JAV dolerio pozicijos vis dar stiprios, rašo JAV verslo dienraštis „The Wall Street Journal", cituojantis šeštąją Europos centrinio banko (ECB) ataskaitą apie euro vaidmenį. Euro dalis tarptautinėje obligacijų rinkoje sumažėjo pirmą kartą nuo 1999 metų. Per 18 mėnesių laikotarpį iki 2006 metų gruodžio Europos valiutos dalis sumenko 2,5 procentinio punkto iki 31,4 procento. Ši tendencija ypač pasireiškė ilgalaikių obligacijų rinkoje, nes didelės JAV palūkanų normos didina JAV doleriais nominuotų obligacijų paklausą.

VARŠUVA

Trys iš keturių medicinos seserų, kurios jau savaitę neišeina iš Lenkijos premjero kanceliarijos, pirmadienį vakare pradėjo bado streiką, praneša dienraštis „Dziennik". Ketvirtoji medicinos sesuo dėl diabeto negali dalyvauti bado streike. Moterų reikalavimas vienas — susitikti su vyriausybės vadovu Jaroslaw Kaczynski. Antradienį tokiu pačiu metu, kai prieš savaitę policija jėga nustūmė protestuojančias medicinos seseris nuo vyriausybės rūmų, badauti pradėjo ir ant šaligatvio priešais vyriausybę įsikūrusios kitos protesto dalyvės. Čia pastatytas 130 palapinių miestelis, kurių vienoje kas dvi valandas prie badaujančių medicinos seserų prisidės vis naujos protestuotojos.

JAV

NEW YORK

Kinija gali tapti didžiausia pasaulyje bankininkystės rinka, o Indija šiame reitinge gali užimti trečią vietą, be Kinijos, nusileidusi tik JAV, prognozuoja audito įmonė „PricewaterhouseCoopers". Iki 2050 metų septynių pagrindinių besivystančių rinkų (E7) — Kinijos, Indijos, Brazilijos, Rusijos, Meksikos, Indonezijos ir Turkijos — bankai gaus gerokai didesnį pelną ir valdys gerokai didesnį turtą, palyginti su jų konkurentais Didžiojo septyneto (G7) šalyse, teigiama „PricewaterhouseCoopers" atlikto tyrimo ataskaitoje.

* * *

„Google" vis stiprina pirmaujančias pozicijas JAV interneto paieškos rinkoje. „Google" sistemoje JAV gegužę buvo pateikta 3,9 mlrd. paieškos užklausų, 50,7 proc. visų šalyje per mėnesį pateiktų užklausų, teigiama interneto rinkos tyrimų įmonės „ComScore Networks" ataskaitoje. Mėnesiu anksčiau atitinkama „Google" dalis siekė 49,7 procento. „Yahoo" praėjusį mėnesį teko 2 mlrd. užklausų, ir įmonės valdoma JAV interneto paieškos rinkos dalis per mėnesį smuko nuo 26,8 proc. iki 26,4 procento. „Microsoft" teko 782 mln. užklausų, 10,3 proc. viso jų skaičiaus.

Laiškai, nuomonės, komentarai

„DRAUGAS" IR PAŠTAS

„Draugo" pastangos ir įrodymai, kad paštas nepristato laikraščio prenumeratoriams laiku, neduoda jokių rezultatų. Paštas, nekreipdamas dėmesio į skundus ir įrodymus, atrodo, iš viso nenori apie tai girdėti ir kalbėti. Kalbant apie Čikagos paštą, reikia prisiminti, kokiomis aplinkybėmis susiformavo dabartinė Čikagos pašto biurokratija, ją pervedant į tamsiaodžių rankas ir jų veikimo metodus. Čikagos pašto tarnautojų praktika, numetant į šalį kasdieninių etninių laikraščių siuntas, kol susidarys kelių dienų to laikraščio pundelis, yra aiški etninių laikraščių diskriminacija. Dabartinis pašto aptarnavimas yra toks, kad net Čikagoje esantys prenumeratoriai dienraštį gauna 2—3 kartus per savaitę, o kartais tik praėjusios savaitės siuntą su kelių dienų numeriais. Toks pašto aptarnavimas tiesiog finansiškai smaugia „Draugą" ir jo tolimesnį leidimą daro probleminiu. Pagal Amerikos pašto įstaigų tyrimus, Čikagos pašto veikimas yra pats prasčiausias visoje Amerikoje.

Čikagos paštui visiškai nekreipiant dėmesio į „Draugo" ir kitų ne angliškų laikraščių skundus, reikia atrasti tokią kalbą, į kurią jis atkreiptų dėmesį ir ją suprastų. Tokia kalba gali būti tik teisinė. Tačiau, norint kalbėti teisine kalba teismuose, reikia tam tinkamai pasiruošti, surenkant kuo įmanoma daugiau medžiagos įrodymui, kokią žalą toks pašto veikimas sudaro Čikagos gyventojams, Amerikos piliečiams, mokantiems federalinius mokesčius.

Ši etninių laikraščių, o ypač dienraščių, diskriminacija, praktikuojama Čikagos paštų skyriuose, yra svarbus teisinis reikalas. Tačiau galbūt svarbesnis yra taip vadinamas „Interference with the free flow of commerce in time sensitive material" atvejis, kur galima reikalauti patirtos žalos atlyginimo, kartais prie to dar pridedant ir „punitive damages".

Paštas yra federalinė agentūra, skirta žinių, laiškų, laikraščių ir kitų siuntinių pristatymui Amerikos gyventojams Amerikoje ir užsienyje. Tai yra jo pareiga. Ir tai sudaro svarbią žinių, prekybos ir pramonės susižinojimo ir aptarnavimo dalį.

Čia trumpai sustokime prie laikraščių, o ypač dienraščių paskirties ir jų svarbos Amerikos teisinėje sistemoje. Dienraštis, skirtingai nuo savaitraščių ir žurnalų, talpina ne tik žinias, įvairius straipsnius ir patarimus, bet taip pat ir komercinius skelbimus, kurie turi būti pristatyti laiku (time sensitive material). Dienraščio nepristatymas laiku kenkia ir stabdo komercinę veiklą tarp gyventojų. Tai, pagal Amerikos įstatymus, yra „interference with the free flow of newsmedia and commerce". „Draugo" dienraščio atveju tai būtų miesto, valstybės ir visos Amerikos apimtimi.

„Draugo" leidėjų taryba turėtų atkreipti dėmesį į teisinę sritį, nes tai liečia ne tik „Draugo", bet ir kitų lietuviškų laikraščių, tokių kaip „Amerikos lietuvis", likimą. Kalbant dabartine „tarybukų" kalba, tai yra tiesiog iššūkis „Draugo" leidėjų tarybai. Reikia apsvarstyti ir aptarti su teisininkais bylos Čikagos paštui ir Chicago Postmaster Gloria Tyson iškėlimą, reikalaujant milijoninių dolerių ieškinio dėl patirtų nuostolių atlyginimo „For their lack of ability and gross negligence in discharging their public duty". Dėl nuostolių atlyginimo ieškinio „For interference in the free low of information and commerce" nereikėtų kuklintis, nes iškėlus daugelio milijonų dolerių ieškinį, į tai, be abejo, atkreiptų dėmesį ir Amerikos žiniasklaida.

Leidėjų taryba turėtų aptarti visas galimybes, susijusias su bylos iškėlimu ir jos tolimesne eiga. Aišku, norint patraukti į teismą federalinę agentūrą, ieškinį reikėtų iškelti federaliniame teisme. Leidėjų tarybai reikėtų nuspręsti, ar siekti „Jury or bench trial". Ar galimas taip vadinamas „class action suit" atvejis? Ar reikalauti taip pat „punitive damages"? Leidėjų taryba galbūt surastų advokatą, kuris dėl bylos ypatingumo sutiktų ją vesti „on contingency basis", t.y. už trečdalį gaunamo nuostolių atlyginimo. Galbūt prie bylos paštui iškėlimo prisidėtų taip pat lenkiškas Čikagos dienraštis?

Teisinė procedūra yra komplikuota ir gali tęstis ilgokai, bet kaip sakoma, ir pelė savo urve ginasi. Didžiausia klaida būtų nieko nedaryti ir laukti, kol „Draugas" ir kiti lietuviški laikraščiai Amerikoje išleistų paskutinį kvapą.

Jeronimas Tamkutonis
Chicago, IL 60629

BALSAS IŠ MINIOS

2007 m. birželio 6 d. „Drauge" (nr. 109) skyriuje „Laiškai, nuomonės, komentarai" Donatas Januta laiške „Prez. Valdas Adamkus pagal Jeronimą Tamkutonį" tarp kitko rašo: „Tamkutonio straipsnyje įdomiausia yra jo pastaba, kad Čikagoje yra tiek daug Adamkaus gerbėjų, kad net vieno laikraščio redakcija tiesiog nespausdindavo skaitytojų laiškų, nors iš švelniai kritikuojančių V. Adamkaus veiklą."

Aš nesu santarietis nei šviesietis ir nesimpatizuoju jų nustatytoms darbo ir kovos gairėms. Bet Valdas Adamkus, kaip vyras su stipriu charakteriu, tvirtai laikosi, kaip ir dera santariečiui-šviesiečiui vadovaujasi santariečių-šviesiečių nustatytomis darbo ir kovos gairėmis.

Mums reikia tokių vyrų, bet ne tokių vyrų ir moterų, kurie ir kurios iš vienos partijos (jei jos yra partijos?) į kitą partiją laksto, arba naują partiją kuria.

Petras Pagojus
Detroit, MI

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo" redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

NE DĖL „ŠVELNIOS", BET DĖL ŠIURKŠČIOS KRITIKOS

Laiške „Prez. Valdas Adamkus pagal Jeronimą Tamkutonį" („Draugas", 2007.06.06), Donatas Januta panaudoja J. Tamkutonio teigimą („Draugas", 2007.05.10), jog „vieno laikraščio redakcija tiesiog nespausdindavo skaitytojų laiškų, nors ir švelniai kritikuojančių V. Adamkaus veiklą." Dėl to kaltina nežymimuoju įvardžiu (vienas) auksčiau nurodytą redakciją už Lietuvos netinkamą politiką, nes be tos laikraštyje „švelnios" kritikos nebuvo prezidentui iš ko pasimokyti ir tas atvedė net prie to, kad, anot D. Janutos, „Adamkus nieko aktyviai ir nepasiekė, ir net nesiekė."

Sutinku, kad prezidentą „švelniai" kritikuojančius laiškus reikėjo spausdinti jau vien dėl atviresnės spaudos, bet abejoju, ar tie laiškai, jei ir būtų buvę spausdinami, būtų atlikę mokymo paskirtį. Pasirodo, jie buvo nespausdinti dėl Čikagoje esančių „tiek daug Adamkaus gerbėjų". Iš to darau išvadą, kad yra kalbama apie Čikagoje leidžiamą dienraštį „Draugas", kuris nespausdindavo ne „švelniai" bei „nuoširdžiai" prezidentą kritikuojančių laiškų, bet tokių, kurie be pakankamo pagrindo šiurkščiai puolė ne tik prezidento veiklą, bet net ir jį patį, jo asmenybę. Todėl vertinu ir gerbiu „Draugo" buvusios vyr. redaktorės Danutės Bindokienės vadovaujamą redakciją, kad neskleidė, žemiau kritikos priekaištaujančių laiškų, tokių, kaip tekdavo ne sykį užtikti kitoje lietuviškoje spaudoje, tiek Lietuvos, tiek užsienio.

Iš tokios asmeniškumo, vienašališkumo bei pagiežos dvelkiančios praeityje skaitytos kritikos, per daug nepagrįstai smerkiančios prezidentą, susidarydavo įspūdis, kad, žeminant V. Adamkų, buvo norėta pakenkti prezidentui darbuotis bei vadovauti užsienio politikos srityje, per kurią LR Konstitucija suteikia prezidentui teisę atstovauti Lietuvą, kurią jis, mano manymu, užsienyje puikiai atstovauja. O „Draugo" redakcijai, jeigu ji būtų užsiėmusi tokia abejotina žurnalistika, būtų pakenkę jos vardui, todėl ir nespausdindavo.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

SU LAIKU MEDICINA BUS PRIEINAMA

Tik šiandien gavau birželio 5 dienos ,,Draugą". Tuoj ėmiausi jį peržiūrėti ir sustojau prie „Medicinos menas...". Dr. Kedainis, aiškiai, mėgsta ir sugeba rašyti. Kaip malonu, kad jo lietuvių kalba bei medicininė informacija yra be ypatingų kalbos naujovių, kad rašo aiškiai, žinodamas faktus. Kur nustebau, tai jo atsakymu apie sveikatos apsaugos sistemą Lietuvoje. Taip, Lietuvoje, kaip ir Vokietijoje, gydytojo profesija nėra pati aukščiausia profesija, o mokytojo. Čia yra kiekvienos kultūros, kiekvieno krašto pasirinkimas. Gal tiesa, kad amerikiečiams sveikata yra svarbiausias dalykas, ypač tiems, kuriuos jis gydo, bet ne tai svarbiausia.

Nežinau, iš kur daktaras traukia informaciją, kad Lietuva išleidžia 5.4 proc. biudžeto krašto apsaugai. Faktas yra tas, kad NATO reikalauja savo narių išleisti 2 proc. krašto apsaugai. Lietuvoje sako, kad išleidžiama 2 proc. (kiek suprantu, ir tie vadinami 2 proc. buvo skirti krašto apsaugai tik tais metais, kai Lietuva dėjo dideles pastangas įstoti į NATO. Po to, girdėjau, kad krašto apsaugai tenka apie 1.5 į metus.), bet pasikalbėjus su labiau žinančiais, tais kurie tarnauja Krašto apsaugoje ir žino savo finansus, skundžiamasi, kad faktiškai krašto apsaugai skiriama beveik 1.5 proc. Kitas 0.5 proc. išdalinamas mokykloms ir kitiems, gal iš tolo turintiems kažką bendra su krašto apsauga kaip, pavyzdžiui, kompiuterių įsigijimas mokinukams. Visa tai yra labai gerai, bet sakyti, kad krašto apsaugai skiriama 5.4 proc. yra absoliuti netiesa. Gal į tą skaičių daktaras įskaičiuoja policiją, gaisrininkus ar dar ką nors? Lietuvos kariūnai gauna patį minimumą aprangai, o ginklai yra beveik juokingi, tad daktaras nelabai žino, apie ką kalba.

Viena iš Lietuvos medicinos problemų yra labai mažas gydytojų atlyginimas (jis net juokingas), dar nesutvarkytos ligoninės, trūkumas naujausių aparatų bei instrumentų, bet tie gydytojai, kurie nebėga svetur, o daro, ką gali, gydydami savo krašte sergančius, yra tikri stebukladariai. Su laiku, reikia tikėtis, kad ir jų gyvenimo lygis, ligoninių priežiūra ir aparatūra pasivys kitas NATO šalis.

Man atrodo, tokio trūkumo Lietuvos medicinoje dalis yra Lietuvos pinigais išmokytų gydytojų išvykimas į užsienį, kad galėtų geriau gyventi. Nepavydžiu ir net suprantu, kodėl kai kurie gydytojai bėga svetur, ten duona tikrai geresnė, bet nereikia kaltinti kitų, kurie nėra kalti. Kai Lietuvoje įvyks tikra medicinos reforma, neabejoju, kad ji bus ne blogesnė už bet kurio kito civilizuoto krašto, o kol kraštas stojasi pats ant savo silpnų kojų, kol dar praktikuoja sovietiškais metais išmoktą mediciną, negali norėti stebuklų. Neturiu supratimo, kokia dalis iš valstybės biudžeto skriama medicinai, bet su laiku ji padidės ir pasikeis gydymas. Medicina lietuviams, vaikams ir senukams bei kitiems ligoniams bus ne tik prieinama, bet ir pirmos klasės.

Liuda Avižonienė
Laguna Hills, CA

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160
RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

SIŪLO DARBĄ

Darbui reikalingi dažytojai
su darbo patirtimi.
Būtina turėti automobilį.
Pageidautina,
kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

KOKIA DABAR YRA LIETUVOS ŠVIETIMO SISTEMA?

Į šį klausimą atsako Biržų „Saulės" gimnazijos direktorius Dainius Korsakas. Jo gimnazijoje 2007 metais mokėsi 524 mokiniai, 39 proc. berniukų ir 61 proc. mergaičių.

Jis rašo: „Pabandysiu smulkiau aprašyti mūsų situaciją.

Lietuvos mokykloje mokslas trunka 12 metų: 4 metai pradinės mokyklos programa, 6 metai pagrindinės mokyklos programa ir 2 metai vidurinės mokyklos programa.

Vidurinį išsilavinimą teikia gimnazijos, kurios daugiausia yra keturmetės ir vidurinės mokyklos (nuo 1 iki 12 klasės).

Į gimnaziją priimami mokiniai po 8 klasių, bet gali įstoti ir baigę 9, 10 ar 11 klases.

Pagrindinės mokyklos gali būti aštuonmetės (1—8 klasės) arba dešimtmetės (pastarųjų dauguma).

Pradinės mokyklos yra tik keturmetės. Mažesnėse gyvenvietėse išlikę pradinės mokyklos, o didesnėse — pagrindinės arba vidurinės.

Biržų rajone yra viena gimnazija, 4 vidurinės mokyklos: Vabalninko, Pabiržės ir dvi Biržų mieste; 8 pagrindinės mokyklos: Kaštonų (Biržų mieste), Kratiškių, Papilio, Kvetkų, Germaniško, Nemunėlio, Radviliškio, Medikių ir Pačeriaukštės bei 11 pradinių mokyklų.

Lietuvoje mažėja gimstamumas, todėl mokyklos tuštėja, mažesnės uždaromos, vidurinės tampa pagrindinėmis, pagrindinės — pradinėmis.

Biržų 'Saulės' gimnazijoje dabartinis mokinių skaičius turėtų nustoti augęs". Šiais žodžiais laišką baigia gimnazijos direktorius.

Eugenius Gerulis
Naperville, IL

DAR APIE „WASHINGTON UNIVERSITETAS" VARTOJIMĄ

Birž. 18 d. atkeliavo „Draugo" birželio 6 d. numeris, kuriame atspausdintas Ramunės Kubiliūtės laiškas apie „Washington universitetas" pavadinimo vartojimą. Sutinku su jos mintimis ir dar norėčiau atkreipti skaitytojų bei redaktorių dėmesį, kad vien Washington valstijoje yra penki dideli universitetai, kurie turi „Washington" savo pavadinime, būtent: University of Washington (veikiantis Seattle), Western Washington University (Bellingham), Washington State University (Pullman), Central Washington University (Ellensburg) ir Eastern Washington University (Cheney).

Kai prieš 13 metų University of Washington profesoriai, bendradarbiaujant su Seattle lietuvių, latvių ir estų bendruomenėmis, įsteigė Baltistikos Studijų Programą, pradėjau spaudai pranešinėti apie veiklą susijusią su šios Programos plėtojimu. Stengiausi niekad nerašyti apie „Washington universitetą" (arba dar geriau — apie „Vašingtono universitetą"), nes tai nebuvo pakankamai tikslus apibūdinimas. Jeigu taip pasirodė laikraščio puslapiuose, tai jau buvo redaktorių pakeitimas. Beje, niekad nerašiau apie Sietlą, bet apie Seattle!

Mums, gyvenant Amerikos Šiaurės Vakaruose, tiktai kyla klausimų, kai kas nors mini ar rašo apie „Washington universitetą" ir nepridėda pilno universiteto pavadinimo. Apie katrą universitetą rašoma? Toliau straipsnį skaitydami, kartais galime padaryti ir teisingą išvadą, bet tai ne reiškia, kad yra teisinga taip rašyti spaudoje. Būkime tikslūs!

Zita Petkienė
buvusi „Tulpė Times" redaktorė
Seattle, WA

LIETUVOS ŽODYNAI KLAIDINA

Ačiū Aurelijai Tamošiūnaitei už išsamų laišką apie tarptautinius žodžius. Ji remiasi keliais Lietuvos žodynais. Apgailestaudama turiu prisipažinti, jog Lietuvos žodynais mažai pasitikiu. Juose puikuojasi daugybė tokių baubų, kaip „nacija, nacionalinis" ir pan., kad tiesiog žmogų supurto iš baimės ir gailesčio, kad visa Lietuva pavirto „nacinė". Ten nieko nebėra „tautinio" bei „valstybinio". Lietuvos žodynuose su kaupu dar tebėra pasenusių žodžių (daugiau iš rusų kalbos), kaip „anūkas", „paltas", „pliažas" bei kt., kuriuos mums, studentams, Vytauto Didžiojo universitete žymus kalbininkas prof. Pranas Skardžius primygtinai pakeitė į „vaikaitis, apsiaustas, paplūdimys"... Jis dėstė ir iš studentų reikalavo kalbėti bei rašyti „literatūrine lietuvių kalba". Pavyzdžiui, anais laikais mūsų valgomi „buterbrodai" (iš vokiško „Butterbrot" — pažodžiui verčiant „sviestas duona") mūsų uolūs kalbininkai bematant „nukalė" naujadarą — sumuštinis, kurį ir dabar vartojame (o Lietuvos žodyne ir dabar tebeviešpatauja „buterbrodas").

Naujieji ateiviai gan dažnokai mums priekaištauja, jog girdi, kalbate senoviškai — beveik nevartojate tarptautinių žodžių. Kai spaudžia reikalas ir mes neapsieiname be tikrų tarptautinių žodžių. O, pasakykite, kas yra tarptautinis žodis? Tai yra toks žodis, kuris vartojamas tarptautiniu mastu — visose tautose, visomis kalbomis, pvz., „biznis, kreditas" — iš senesnių laikų, o dabartinių — „internetas, kompiuteris" bei kiti. Tik jau, apsaugok Viešpatie, nėra tarptautiniai žodžiai „monstras, monumentas, prezumpcija, šortukai" bei kt. O vienok, gaunasi vaizdas tarsi Lietuvoje kiekvieną kitataučio nusičiaudėjimą suraizgo į keverzą žodį, pavadina jį „tarptautiniu" ir pakiša mums (baisiam susierzinimui) per savo žodynus — tik vartokit... Ne, ačiū! Mums davė tvirtą pagrindą Lietuvos mokytojai bei profesoriai — mylėti savo gimtąją kalbą, ją saugoti, teisingai vartoti, grynai kalbėti ir niekad, o niekad jos neapleisti, nepamiršti. Todėl tenka labai nustebti, kai Vilniuje užklausia, kaip po 63 metų už tėvynės ribų nepamiršai lietuviškai kalbėti arba kai koks nors tėvynės intelektualas pastebi, jog šneki kaunietiškai, norom nenorom „atsikerti": — Ar galima pamiršti savo gimtąją kalbą?! Juk tai būtų didžioji nuodėmė!

Beje, mums yra didelė gėda bei negarbė, jog net ir po 17 metų laisvo gyvenimo Lietuvoje niekas piršto nepakėlė ar nesugebėjo, ar nepanorėjo Vilniaus oro uoste ant sienos pakabintose lentose pakeisti žiauriai skambančius „reisus" (iš vokiško „Reise" — kelionė) į gražiai skambančius lietuviškus „grynakraujus" — „skrydžius"!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

„DRAUGO" REDAKCIJAI

Nauji pasiūlymai tikina, rašo, kaip rašyti svetimvardžius Lietuvos spaudoje. Įrodinėja — taip, kaip kalbame su savais.

Vincas Kudirka ir Jonas Jablonskis 19 a. pabaigoje rašė — kaip kalbame su savais, o skliausteliuose originaliai.

Dabar Lietuvos gyventojai daug važinėja, verslo reikalais, atostogas praleidžia visuose kontinentuose.

Skliausteliuose rašyti nelietuviškus vardus originaliai.

Akys pripranta. Skaitančius užsienio spaudą, knygas supažindina, naudinga.

Esu garbaus amžiaus jubiliatė, 80 m. Skaitau visą lietuvių spaudą, kai ką angliškai, kas prieinama. Gerokai užsiėmusi. Rašinėju prisiminimus ir daugiau lietuviškai, angliškai, palikti šeimai. Vaikai lietuviškai kalba neblogai, skaito, vaikaičiai lanko lituanistinę mokyklą. Vėliau?

Daug kas skaito elektroninį paštą, susirašinėja elektronais. Užimti, bėga, skuba.

Verta pagalvoti. Gyvename kitoje kultūros aplinkybėse, sąlygose.

Pasigęstu lietuviškų esė, aprašymų. Premijos paskatintų, sudomintų.

Pavardė ir adresas redakcijai žinomi

KLAIDOS ATITAISYMAS

Birželio 2 d. šeštadieniniame „Drauge" po viena nuotraukų, skirtų Los Angeles lietuvių radijo valandėlės 55-erių metų sukakčiai, vietoj D. Strolia turėtų būti Deividas Strolė. Pasak klaidą pastebėjusio Prano Visvydo, jauno LA radijo valandėlės laidų vedėjo pavardė nieko bendro neturi su kompozitoriumi Strolia.

Redakcija

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V.PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Auksė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS
1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ
Tel. 773-476-2242 **nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.**
AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Joninės – tai vidurvasario šventė

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Pagal lietuvių liaudies papročius Joninės yra vidurvasario šventė. Kalendoriuose pažymėta, kad pirmoji oficiali vasaros diena yra birželio 21-oji, nes tą dieną yra trumpiausia metų naktis. Pora dienų vėliau, birželio 24-tą, yra šv. Jono Krikštytojo diena.

Lietuviškoje spaudoje jau kuris laikas matėme pranešimus apie įvyksiančius Joninių renginius. Tai gražus paprotys, atgaivintas naujai atvykusiųjų iš Lietuvos, sutraukias daug lietuvių. Šia proga trumpai prisiminkime Joninių prasmę ir kai kuriuos papročius, aprašytus Jono Balio „Lietuvių enciklopedijoje", (Boston, 1956).

Svarbiausios apeigos buvo atliekamos Joninių išvakarėse, kada vykdavo vaistingų žolių ir gėlių vainikams rinkimas, dainuojant tam tikras dainas; laužų kūrimas, dainos ir šokiai prie laužo, šokinėjimas per ugnį, puotavimas, jaunųjų „gūžinėjimai" ir paparčio žiedo ieškojimas; maudymasis; apsaugos priemonės nuo raganų, laukimas saulės patekant ir Joninių ryto burtai.

Joninių ugnys būdavo deginamos ant aukštesnių vietų, kad toliau matytųsi. Ant ilgų karčių būdavo iškeliamos uždegtos smalinės statinaitės arba senų ratų stebulės. Jaunimas aplink laužą eidavo rateliu, pavieniui ir poromis susikabinę, šokinėdavo per ugnį. Jei porai pasisekdavo peršokti per laužą nepasileidus rankų, tai jiedu tais metais susituoksią. Laužas seniau buvęs įkuriamas trintine ugnimi, vėliau – skeliant skiltuvu. Svarbi apeiga buvo namų židinio ugnies atnaujinimas Joninių laužo žarijomis, pirma namuose senąją ugnį užgesinus. Buvo manoma, kad ugnis pavargsta ir pasensta.

Paparčio (žemaičiuose – dienmedžio) žiedo ieškojimas yra dalis Joninių papročių. Taip pat plačiai paplitęs buvo maudymasis Joninių naktį, suteikiąs sveikatos ir grožio. „Niekados vanduo neturįs tokios gydomosios galios, kaip Joninių naktį; anksti rytą, dar saulei netekėjus, reikia pasivolioti nuogam rasoje, tai pranyksta išbėrimai ir skauduliai. Jau ankstyvaisiais krikščionybės amžiais Vakarų Europoj smerkiamas toks maudymasis Joninių naktį."

Joninių naktį raganos renkasi Šatrijos kalne, turi savo šventę ir orgijas su velniais. Kad apsaugotų nuo raganų namus ir gyvulius, Joninių išvakarėse tvartų duris apkaišiodavo šermukšnių šakelėmis arba dilgėmis ir epušių šakomis. Joninių rytą būdavo negalima anksti su rasa bandos ginti, kitaip raganos gali karvėms pieną atimti.

Pernakt nemigę, žmonės Joninių rytą eidavo žiūrėti tekančios saulės, kuri patekėdama „šoka" arba „rėdosi", t.y., mainosi įvairiomis spalvomis, plazdena.

Tautosakininkas Jonas Balys savo rašinį baigia primindamas, kad Joninės yra būdinga vidurvasario šventė, kada gamta yra pačiame savo gajume. „Žmonės nori užsitikrinti sveikatą ir grožį, laimingą vedybinį gyvenimą ir gerą derlių." Laukams ir gyvuliams gresia pavojai nuo javų kenkėjų, epideminių ligų karščių metu, priskiriamų piktam užbūrimui, tad stengiamasi apsisaugoti. Ugnis laikoma gera priemone visokiems kenkėjams nuvyti, tad deginama aukštose vietose, kad apšviestų kuo didesnį plotą. Jo teigimu, aiškesnį ryšį su saulės gerbimu ir jos „apsigręžimu" pastebėti sunkiau. Augalų dvasios idėja buvo ryškesnė. Joninių papročiai yra vakarietiškos kilmės, Rytuose jie siekė iki didžiarusių, bet ten neprigijo.

Joninių šventėje. Jono Kuprio nuotr.

Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondas abiturientams

Užsienio lietuvių bendruomenėms, užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokykloms

Informuojame, kad Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondas numato skirti stipendijas gabiems socialiai remtiniems jaunuoliams. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Departamentas) prašo užsienio lietuvių bendruomenių pirmininkų ir užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų vadovų bendradarbiauti pirmajame pretendentų atrankos etape.

Siunčiame Jums Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondo vardinių stipendijų skyrimo nuostatus. Maloniai prašome su šiais dokumentais supažindinti visus bendruomenių ir mokyklų abiturientus, ketinančius 2007-2008 mokslo metais stoti į Lietuvos valstybines aukštąsias mokyklas.

Pretenduoti į Fondo skiriamas stipendijas gali jaunuoliai, kurie atitinka Fondo nuostatose keliamus reikalavimus:

yra gerai arba labai gerai baigę vidurinę mokyklą arba gimnaziją;

yra dalyvavę gyvenamosios šalies arba Lietuvos mokslo olimpiadose, konkursuose bei tarptautiniuose menų konkursuose;

gyvena šeimose, kuriose vienam šeimos nariui tenka mažiau nei 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio per mėnesį, ir gavo nemokamą maitinimą mokykloje.

Pretendentų atrankos terminai:

Pretendentai iki liepos 13 d. asmeniškai arba siunčiamu registruotu laišku (adresas: T. Kosciuškos g. 30, LT-01100 Vilnius) turi pateikti Departamentui:

užpildytą Fondo paraiškos formą ir nurodytus dokumentus: Brandos atestato ir jo priedo kopiją, patvirtinimą apie dalyvavimą gyvenamosios šalies arba Lietuvos olimpiadose, konkursuose bei tarptautiniuose menų konkursuose arba ten gauto diplomo kopiją, socialinio darbuotojo, tikrinusio šeimos buities sąlygas, surašyto tyrimo akto kopiją;

laisvos formos laišką, kuriame turi būti pagrindžiamas noras studijuoti;

mokyklos direktoriaus arba bendruomenės pirmininko rekomendaciją.

Departamentas iki liepos 31 d., vadovaudamasis Fondo nuostatais, atrenka ir teikia Fondui pasiūlymus dėl 1-2 pretendentų stipendijai gauti su visais reikiamais dokumentais.

Departamentas informuoja pretendentus apie įvykdytą atranką iki liepos 31 d.

Departamento atrinkti pretendentai iki rugpjūčio 4 d. Fondui pateikia pažymą apie įstojimą į aukštąją mokyklą.

Fondo direktorių taryba galutinai atrenka ir skiria stipendijas. Apie stipendijų skyrimą informuoja iki rugpjūčio 24 d. Papildomos informacijos kreiptis į Departamento Užsienio lietuvių skyriaus lituanistinio švietimo poskyrio vyriausiąją specialistę Aušrą Dumbliauskienę tel. (85) 212-2249, el.paštas:

ausra.dumbliauskiene@tmid.lt

taip pat į Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondo valdybos narį Vidmantą Venckūną (UAB „Omnitel", Vytenio g. 18, LT-2600 Vilnius, tel. +370 5 -212 -1044, el. paštas:

v.venckunas@omnitel.net)

Stipendijų skyrimo nuostatai

I. Bendroji dalis

Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondas (toliau – Fondas) numato kiekvienais metais skirti Fondo vardines stipendijas (toliau – stipendijas) gabiems jaunuoliams iš socialiai remtinų šeimų.

Šiomis stipendijomis siekiama: sudaryti galimybę gabiems, tačiau dėl sunkių materialinių sąlygų negalintiems studijuoti jaunuoliams, siekti mokslo.

Stipendijos skiriamos tik valstybinių universitetų I kurso bakalauro studijų studentams.

Stipendininkas nepraranda teisės gauti valstybės ar kitokias stipendijas.

II. Stipendijų skyrimo ir nutraukimo tvarka

Stipendijos bakalauro studijų studentams skiriamos nuo pirmo kurso.

Bakalauro studijų studentams skiriamos stipendijos dydis – 100 dol. per mėnesį.

Konkurse stipendijai gauti norintys dalyvauti jaunuoliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

gerai arba labai gerai baigė bendrojo lavinimo vidurinę mokyklą arba gimnaziją;

dalyvavo šalies mokslo olimpiadose arba konkursuose bei tarptautiniuose menų konkursuose;

vienam šeimos nariui tenka mažiau nei 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio per mėnesį ir gavo nemokamą maitinimą bendrojo lavinimo mokykloje.

Stipendijos skiriamos vienam semestrui (5 mėnesiams) ir gali būti pratęsiamos, jei pasibaigus semestrui, studento pateiktoje pažymoje Fondui apie pažangumą, pažymių vidurkis ne mažesnis, nei 8,5. Pažyma turi būti patvirtinta fakulteto dekano.

Pasiūlymus Fondui dėl kandidatų (ne daugiau 1–2) stipendijoms gauti kasmet iki liepos 30 d. teikia Lietuvos Respublikos miestų ir rajonų savivaldybių švietimo padaliniai.

Siūlant kandidatą stipendijai gauti, pateikiamos Fondo patvirtintos paraiškos formos, iš kurių Fondo direktorių taryba pagal vidinį reglamentą atrenka tuos, kurie gaus stipendijas.

Pagal susitarimą su aukštąja mokykla, Fondas kiekvieno semestro pradžioje perveda pinigines lėšas stipendijoms į aukštosios mokyklos sąskaitą, kuri stipendijas perveda studentams.

Stipendijos mokėjimas nutraukiamas, jeigu aukštoji mokykla pateikia duomenis apie tai, kad studentas pradėjo blogiau mokytis, nutraukė mokslinę veiklą ar pažeidė drausmę.

Stanislav Vidtmann

A † A
ELENAI NELSIENEI

mirus, dukrai REGINAI, sūnums ROMUI ir EDŽIUI su šeimomis bei visiems giminaičiams reiškiame širdingiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Albinas ir Gražina Reškevičiai

Omaha, Nebraska

Brangiai draugei nuo vaikystės dienų KRISTUKEI GINTAUTIENEI, švelniai išlydint mylimą šimtametę mamytę

A † A
JUZĘ ŽEBRAUSKIENĘ

į amžiną gyvenimą, giliai užjaučiame ir dalinamės skausmu su liūdinčiomis velionės dukromis ir jų šeimomis.

Zita ir Juozas Petkai
Valytė Sparkytė
Violeta ir Eduardo Fabianovich

Giliausią užuojautą reiškiame mūsų draugei KRISTINAI ŽEBRAUSKAITEI-GINTAUTIENEI ir jos visai šeimai, į amžiną poilsį išleidus mylimą mamytę, močiutę ir promočiutę

A † A
JUZĘ ŽEBRAUSKIENĘ

Liūdime kartu.

Danutė Vaičeliūnaitė
Jūratė ir Phil Mitchell
Aušrelė ir Ricardo Ramanauskai
Česlovas ir Erna Ramanauskai

A † A
VYTAUTUI REKLAIČIUI

mirus, jo žmoną RIMGAILĘ, vaikus VIDĄ, ELYTĘ ir POVILĄ su šeimomis, seserį VIDĄ ir jos šeimą bei kitus gimines užjaučiame ir kartu liūdime.

Vytas buvo geras visų draugas.

Vytautas Graužinis
Algimantas, Ramona, Irena ir Erika Graužiniai
Gary, Dalia, Robertas ir Julie Kern

Prenumeruokime ir skaitykime
„DRAUGĄ"!
„DRAUGĄ" atminkime savo testamente.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2007 m. birželio 25 d. namuose Laurel, MD mirė

A † A
Poetas, Režisierius, Rašytojas
JURGIS BLEKAITIS

Gimė 1917 m. liepos 8 d. Kellomaki, Suomijoje.

Augo ir mokėsi Kaune ir Vilniuje. Į Ameriką atvyko.1949 m.

Nuliūdę liko: žmona Gražina, sūnus Rainys, sūnus Vilnius, sūnus Rimas, duktė Jūratė, anūkas Rolandas su žmona Sonata, proanūkės Monika ir Kristė, kiti artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

Nuoširdžiai kviečiame visus apsilankyti šeštadienį, birželio 30 d. nuo 2 val. p.p. iki 4 val. p.p. Donald V Borgwardt laidojimo namuose, 4400 Powder Mill Road, Beltsville, MD 20705-2751.

Laidotuvės įvyks Palangoje, Lietuvoje.

Nuliūdusi šeima

DEVYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
JUZEFA GALĖJUTĖ PAULAUSKIENĖ

GILIŲ MINČIŲ RAŠYTOJA IR DEKLAMATORĖ

1998 m. birželio 29 d.
Amžinybėn iškeliavo gilių minčių rašytoja ir deklamatorė a † a Juzefa Galėjutė Paulauskienė

Mūsų mylima motina, sesuo, teta, močiutė ir draugė, palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

A. a. Juzytės devynerių metų mirties sukaktį paminėsime penktadienį, birželio 29 d. Aušros Vartų bažnyčioje Vilniuje.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti ir pasimelsti už jos sielą.

Dukros — Brigita Krasauskienė ir Nelia Paulauskaitė

„Neliūdėk žalia girele, nes ateis laikai,
Uždainuos tau linksmas dainas, Lietuvos vaikai".

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
IGNAS MILIAUSKAS

Su liūdesiu minime birželio 30 dieną, nes sueina dešimt metų, kai mirties angelas išsivedė vyrą, tėvą ir senelį į Viešpaties namus.

Šv. Mišios bus atnašaujamos birželio mėn. 30 d. ir liepos 1 d., sekmadienį 10 val. ryto Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Park ir jo mylimam Simne Lietuvoje.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a†a Igną savo maldose.

Liūdinti šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Lietuvių fondo spaudos konferencija** įvyks birželio 29 d., penktadienį, 1 val. konferencijų kambaryje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616. Prieš pradedant atostogauti, sužinosite LF Pelno skirstymo rezultatus. Kviečiame dalyvauti.

◆**Čikagos ir jos apylinkių Nekaltojo Prasidėjimo Mergelės Marijos seselių rėmėjai** maloniai kviečia dalyvauti arkivyskupo Jurgio Matulaičio paminėjime, kuris vyks š. m. liepos 15 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Park. Po šv. Mišių parapijos salėje kun. dr. Kęstutis Trimakas kalbės apie arkivyskupą J. Matulaitį. Bus kavutė. Maloniai kviečiame narius ir svečius dalyvauti minėjime.

Klaipėdos pilies teatro monospektaklis

„Aš laukiu tavęs, mielasis"

Birželio 29 d. bus rodomas restorane „Magnolia" (123 Market St., Willow Springs, IL). Bilietai į šį spektaklį parduodami tik restorane „Magnolia" (tel. 630-669-4055).

Birželio 30 d., šeštadienį, šis spektaklis bus rodomas Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL).
Pagrindinį vaidmenį atlieka Klaipėdos dramos teatro aktorė Jolanta Puodėnaitė. Prieš spektaklį — teatro „Žaltvykslė" pasirodymas.

Bilietai parduodami kavinėse: „Smilga" (tel. 630-427-0929), „Bravo" (tel. 630-257-3300), parduotuvėje „Lithuanian Plaza" (tel. 708-599-9866).

Sekmadienį Dainavoje prasidėjo kasmetinė mokytojų tobulinimosi kursų savaitė. Pirmąją paskaitą „Ryšys tarp smegenų veiklos ir socialinio intelekto" mokytojams skaitė dr. Rima Kašubaitė-Binder.

Laimos Apanavičienės nuotraukoje: R. Binder pasiruošusi paskaitai.

ALTo Čikagos skyriaus suruoštame Tragiškojo birželio minėjime dalyvavo svečiai iš Lietuvos – mons. Alfonsas Svarinskas ir ses. Nijolė Sadūnaitė. Prisiminti tragiškąsias dienas ir susitikti su svečiais iš Lietuvos atvyko nemažai čikagiečių.
Dienraščio „Draugas" korespondentas Antanas Paužuolis su žmona Emilija atvyko į minėjimą.

Jono Kuprio nuotr.

Laimėtojai, atsiliepkite

Birželio 24 d. įvykusių Joninių šventės metu įvairūs rėmėjai ir verslininkai įsteigė daug vertingų prizų. Kiekvienas šventės dalyvis, įeidamas pro vartus ir pirkdamas bilietą, dalyvavo ir loterijoje. Kas norėjo padidinti savo laimėjimo galimybes, galėjo pirkti ir papildomų loterijos bilietų, kuriuos buvo galima įsigyti kasose arba iš specialius loterijos krepšelius nešiojančių merginų.

Laimingieji

„Būkite informuoti", – skelbė laikraštis „Vakarai", įsteigęs metinės prenumeratos prizą. Įdomus sutapimas – jį laimėjo dienraščio „Draugas" darbuotoja Dalia Sokienė.

„Litusco distribution" dovaną – sunkią dėžę, kurioje buvo didžiulis butelis Alitos brendžio bei 8 buteliai šampano, namo išsivežė prizo laimėtoja Nijolė Orenta.

Laiminga buvo ir Vilma Minvydaitė, sakiusi, jog nepaprastai mėgstanti šokti – ji kaip tik laimėjo Baltijos šokių studijos 50 dolerių vertės sertifikatą lankyti šokių pamokas.

First Personal Bank prizą – 100 dol. vertės dovanų sertifikatą, atidarant čekinę sąskaitą šiame banke, laimėjo Tomas Krolis.

„Reiktų gimdyti", – saviškiams juokavo Rima Urbanavičienė, perskaičiusi apie Lietuvių fondo prizą – pusės metų mokestį už vaiko mokslą lituanistinėje mokykloje. Joninių vedėja Aldegunda sakė, jog jeigu šio prizo laimėtojas neturi mokyklinio amžiaus vaikų, kaip kilnus tautietis, jis gali prizą savo nuožiūra atiduoti tiems, kurie tokio amžiaus vaikų turi. Tačiau būtent šį prizą laimėjusi Rima viešai patvirtino: „Gimdysiu!"

„Išsisiųsk save į Lietuvą" – Atlantic Express kompanija įsteigė prizą – išsiųsti tokio svorio siuntinį, kiek sveria prizo laimėtojas. Jį laimėjusi Valerija Turonienė prisipažino sverianti 170 svarų – tokio svorio siuntinys galės nemokamai pasiekti jos artimuosius Lietuvoje.

Laukiantys

Tačiau **pagrindinis Joninių prizas**, kurį įsteigė Tauras Mortgage – Paparčio žiedas – 1,000 dol. grynais, **liko neatsiimtas**! Šventės organizatoriai ragina – **pasitikrinkite savo Joninių bilietus! Laimingojo bilietėlio numeris: 312350**.

Laimėtojo laukia ir BalticCom prizas – 10 valandų nemokamų pokalbių su Lietuva. **Bilieto numeris: 312509**.

Žinios – kiekvieną dieną: „Draugo" dienraštis dovanoja metų prenumeratą. **Laimingojo bilieto numeris: 312484.**

„Amerikos lietuvio" pusės metų prenumeratą **laimėjusio bilieto numeris: 5510371**.

Romos Sidabrienės kosmetikos kabinetas dovanojo 150 dolerių vertės kuponą grožio procedūroms – **laimėjusio bilieto numeris: 5510518**.

Artūras Strokovas, nekilnojamojo turto agentas – įvairios paskirties nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas, investavimas, nuoma – įsteigė prizą – videogrotuvą. Jį **laimėjusio bilieto numeris: 312435**.

Valgykite kaip kunigaikščiai – „Kunigaikščių užeiga" dovanoja 150 dol. vertės pietus prizo laimėtojui, kuris gali pietauti „Kunigaikščių užeigoje", arba už šią sumą užsisakyti maistą į namus – pagal norus ir poreikius. Pristatymas įeina į kainą. **Bilieto numeris: 312453**.

Joninių organizatoriai informuoja, jog laimingųjų bilietų savininkai prizus atsiimti gali Amerikos lietuvių televizijoje. Tel. pasiteiravimui: 708-207-8406.

Amerikos lietuvių televizijos inf.

Skelbimai

Advokatas
Jonas Gibaitis

Criminal cases,
civil cases and DUI
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 6 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Algirdas Suvaizdis iš **Berwyn, IL** paaukojo „Draugui" 100 dolerių. Labai dėkojame, kad remiate ir skaitote lietuvišką spaudą.

R. Pleinienė iš **Toronto, Canada** paaukojo „Draugui" dosnią 120 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą.

Gertrude Jocas, gyvenanti **Missisauga, Ontario, Canada**, ne tik užsisakė „Draugą" dar vieniems metams, bet ir atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.